

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS DEPARTAMENTAS**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO NR. I-480 38 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-4309, LIETUVOS RESPUBLIKOS CIVILINIO
PROCESO KODEKSO 9 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-
4310, LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO PROCESO KODEKSO 260
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-4311, LIETUVOS
RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ BYLŲ TEISENOS ĮSTATYMO NR. VIII-1029 11
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-4312 IR LIETUVOS
RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 589, 614, 633
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR KODEKSO PAPILDYMO 226¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO
PROJEKTO NR. XIIP-4313“ PROJEKTO (toliau – Projektas)
(TAP-16-1230; TAIS NR. 16-7471(2))**

2016-07-18 Nr.NV-2324

Vilnius

1. **Projekto rengėjas** – Teisingumo ministerija.

2. **Projekto tikslas, esmė** – Projektu siūloma Lietuvos Respublikos Vyriausybei *iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos Prezidentės* pateiktam Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 38 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-4309, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-4310, Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 260 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-4311, Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-4312 ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 589, 614, 633 straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 226¹ straipsniu įstatymo projektui Nr. XIIP-4313 *ir pasiūlyti Lietuvos Respublikos Seimui įstatymų projektus tobulinti pagal Projekte teikiamas pastabas ir pasiūlymus.*

Įstatymų projektais siekiama įtvirtinti bendro pobūdžio taisyklę, pagal kurią asmens prašymu teismas turėtų leisti visuomenės informavimo, mokslo ar mokymo tikslais filmuoti, fotografuoti, daryti garso ar vaizdo įrašą, transliuoti teismo sprendimo paskelbimą ar jo metu naudoti kitas technines priemones. Naudoti technines priemones būtų galima tik teismo leidimu ir tik asmeniui pateikus prašymą. Teismas turėtų duoti leidimą naudoti technines priemones, jei būtų tenkinamos nustatytos sąlygos. Priėmus siūlomas nuostatas, būtų sudarytos prielaidos teismų viešumui, atvirumui, skaidrumui plėtoti, pasitikėjimui teismais didinti, sumažėtų poreikis komentuoti teismo sprendimus po jų paskelbimo. Šiuo metu galiojantis reguliavimas draudžia teismo posėdžio metu filmuoti, fotografuoti, daryti garso ar vaizdo įrašus bei naudoti kitas technines priemones. Išimtis numatyta tik proceso šalims, kurios, įgyvendindamos savo procesines teises, proceso įstatymų nustatyta tvarka gali daryti teismo posėdžio garso įrašą.

3. **Derinimas** – Projekto buvo pateiktas išvadoms ir nuomonėms gauti Teisėjų tarybai, Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai ir Lietuvos žurnalistų sąjungai. Išvados gautos iš Teisėjų tarybos ir Lietuvos Respublikos vidaus

reikalų ministerijos, į dalį pastabų ir pasiūlymų atsižvelgta, pastabos ir pasiūlymai, į kuriuos neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies, įvertinti derinimo pažymoje. Kitos institucijos išvadų per Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento nustatytą terminą nepateikė. Įstatymų projektais teikiami pasiūlymai aptarti 2016 m. birželio 13 d. įvykusiame Lietuvos Respublikos teisingumo ministro sudaryto Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso priežiūros komiteto posėdyje. Komiteto nariai iš esmės pritarė įstatymų projektų tikslams ir Projekte teikiamoms pastaboms ir pasiūlymams (dėl Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 38 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4309 ir Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4310).

4. Dalykinio ir teisinio vertinimo išvada

Įvertinę Projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir teisės technikos reikalavimams, esminių pastabų ir pasiūlymų neturime.

Projektas iš esmės atitinka Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728, reikalavimus.

Teisės departamento direktoriaus pavaduotojas

Aleksandr Radčenko

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2016-07-29 Nr. (1.5.) SF 936
Į 2016-06-02 Nr. S-51-1870

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO TEIKIMO

Teikiame po 2016 m. liepos 26 d. vykusio Ministerijų atstovų pasitarimo patikslintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 38 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4309, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4310, Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 260 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4311, Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4312 ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 589, 614, 633 straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 226¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIP-4313“ projektą (toliau – Nutarimo projektas). Atsižvelgus į Ministerijų atstovų pasitarimo metu pateiktas Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento redakcinio pobūdžio pastabas, patikslintas Nutarimo projekto 1 punktas, pateikiant nuorodą į naujausią Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo jurisprudenciją ir struktūriškai perdėliojant šio punkto tekstą.

Nutarimo projektas parengtas, vykdant Ministro Pirmininko pavedimą, įformintą Vyriausybės kanclerio 2016 m. birželio 2 d. rezoliucija Nr. S-51-1870, ir atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2016 m. birželio 1 d. sprendimo Nr. SV-S-1559 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 4-8 punktus. Šiuo sprendimu Lietuvos Respublikos Vyriausybės paprašyta pateikti išvadą dėl Seime užregistruotų įstatymų projektų Nr. XIIP-4309 – XIIP-4313 (toliau – Įstatymų projektai).

Nutarimo projekte siūloma iš esmės pritarti Įstatymų projektams, kuriais siekiama sudaryti sąlygas viešinti teismų sprendimų paskelbimą, ir pasiūlyti juos tobulinti pagal pateiktas pastabas ir pasiūlymus.

Nutarimo projektas atitinka Šešioliktosios Vyriausybės 2012-2016 metų programą, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XII-51.

Nutarimo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų.

Nutarimo projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 15 straipsnio 1 dalimi ir Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276, 4 punktu, Nutarimo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Nutarimo projektui į teisės sistemą įtraukti kitų teisės aktų priimti nereikės.

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2016 m. birželio 22 d. raštu Nr. (1.6.)2T-774 Nutarimo projektas buvo pateiktas išvadoms ir nuomonėms gauti Teisėjų tarybai, Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai ir Lietuvos žurnalistų sąjungai. Išvados gautos iš Teisėjų tarybos ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į dalį pastabų ir pasiūlymų atsižvelgta, o pastabos ir pasiūlymai, į kuriuos neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies, įvertinti Nutarimo projekto derinimo pažymoje. Nutarimo projekto derinimo pažyma kartu su suinteresuotų institucijų raštų kopijomis Lietuvos Respublikos Vyriausybei pateikta Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2016 m. liepos 13 d. raštu Nr. (1.5.)2T-860. Kitos institucijos išvadų dėl Nutarimo projekto per Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728, 35 punkte nustatytą terminą nepateikė.

Dėl Nutarimo projekto konsultuotasi su visuomene, paskelbus Nutarimo projektą Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje. Pastabų ar pasiūlymų dėl Nutarimo projekto negauta.

Rengiant Nutarimo projektą, Įstatymų projektais teikiami pasiūlymai dėl Lietuvos Respublikos teismų įstatymo pakeitimų ir Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso pakeitimų aptarti 2016 m. birželio 13 d. įvykusiame Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso priežiūros komiteto, sudaryto Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. 1R-55, posėdyje. Komiteto nariai iš esmės pritarė Įstatymų projektų tikslams ir Nutarimo projekte teikiamoms pastaboms ir pasiūlymams.

Nutarimo projektą parengė Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos Teisės sistemos departamento (direktoriaus pavaduotoja Natalija Žilinskienė, tel. (8 5) 266 2934, el. p. natalija.zilinskiene@tm.lt) Teisės sistemos vystymo skyriaus (vedėja Reda Gabrilavičiūtė, tel. (8 5) 266 2931, el. p. reda.gabrilaviciute@tm.lt) patarėjas Tautginas Mickevičius, tel. (8 5) 266 2859, el. p. tautginas.mickevicius@tm.lt, Administracinės ir baudžiamosios justicijos departamento (direktorė Simona Mesonienė, tel. (8 5) 266 2873, el. p. simona.mesoniene@tm.lt) Administracinės justicijos skyriaus (vedėjas Germanas Politika, tel. (8 5) 266 2907, el. p. germanas.politika@tm.lt) vyriausioji specialistė Jūratė Peciukonytė, tel. (8 5) 219 1880, el. p. jurate.peciukonyte@tm.lt, ir Baudžiamosios justicijos skyriaus (vedėjas Darius Mickevičius, tel. (8 5) 266 2966, el. p. darius.mickevicius@tm.lt) patarėjas Jevgenijus Kuzma, tel. (8 5) 266 2884, el. p. jevgenijus.kuzma@tm.lt.

PRIDEDAMA. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 38 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4309, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4310,

Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 260 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4311, Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4312 ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 589, 614, 633 straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 226¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIP-4313“ projektas, 3 lapai.

Teisingumo ministras

Juozas Bernatoniš

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO NR. I-480 38 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-4309, LIETUVOS RESPUBLIKOS
CIVILINIO PROCESO KODEKSO 9 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO NR. XIIP-4310, LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO PROCESO
KODEKSO 260 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-4311,
LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ BYLŲ TEISENOS ĮSTATYMO
NR. VIII-1029 11 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-4312 IR
LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 589, 614,
633 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR KODEKSO PAPILDYMO 226¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-4313**

2016 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2016 m. birželio 1 d. sprendimo Nr. SV-S-1559 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 4–8 punktus, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 38 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-4309, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-4310 (toliau – įstatymo projektas Nr. XIIP-4310), Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 260 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-4311 (toliau – įstatymo projektas Nr. XIIP-4311), Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-4312 (toliau – įstatymo projektas Nr. XIIP-4312) ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 589, 614, 633 straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 226¹ straipsniu įstatymo projektui Nr. XIIP-4313 (toliau – įstatymo projektas Nr. XIIP-4313) (toliau kartu – įstatymų projektai) ir pasiūlyti Lietuvos Respublikos Seimui įstatymų projektus tobulinti pagal šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Siūlytina atsisakyti įstatymų projektų nuostatos, pagal kurią Teisėjų taryba tvirtintų techninių priemonių panaudojimo teismo sprendimo paskelbimo metu rezultatų naudojimo tvarką. Pažymėtina, kad, pagal Lietuvos Respublikos teismų įstatymo (toliau – Teismų įstatymas) 119 straipsnio 1 dalį, Teisėjų taryba yra vykdomoji teismų savivaldos institucija, užtikrinanti teismų ir teisėjų nepriklausomumą. Atsižvelgiant į Teismų įstatymo 120 straipsnyje nurodytas Teisėjų tarybos funkcijas, laikytina, kad asmenų teisių ir pareigų, tiesiogiai nesusijusių su teismų veiklos organizavimu ar teismo procesu, reguliavimas būtų Teisėjų tarybai nebūdinga funkcija. Be to, pastebėtina, kad panaudojant informaciją, užfiksuotą teismo sprendimo skelbimo metu, taikytini bendrieji duomenų apsaugos, teisės į privataus gyvenimo neliečiamumą, asmens garbės ir orumo apsaugos reikalavimai, nustatyti galiojančiuose įstatymuose (pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse, Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme ir kt.). Kaip pažymėta Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2016 m. liepos 8 d. nutarime Nr. KT22-N11/2016 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728 patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento 96 punkto atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai, Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymui ir bylos dalies nutraukimo“, konstitucinis teisinės valstybės principas suponuoja teisės aktų hierarchiją, įskaitant tai, kad įstatymų įgyvendinamieji teisės aktai negali prieštarauti įstatymams, konstituciniams įstatymams ir Lietuvos Respublikos Konstitucijai, jie turi būti priimami remiantis įstatymais.

2. Įstatymų projektuose nustatomą draudimą techninių priemonių panaudojimo teismo sprendimo paskelbimo metu rezultatus naudoti politinės ar kitokio pobūdžio reklamos, satyros,

pramogų ir kitais su pagarba teismui nesuderinamais tikslais siūlytina sieti ne tik su tais atvejais, kai asmens prašymu teismas leidžia naudoti šias priemones visuomenės informavimo, mokslo ar mokymo tikslais, bet ir su tais atvejais, kai proceso dalyviai savo procesinėms funkcijoms vykdyti daro garso įrašą teismo posėdžiui užfiksuoti. Be to, siūlytina išplėsti šį draudimą, nustatant, kad techninių priemonių panaudojimo rezultatai negali būti naudojami tokiu būdu, kad būtų pažeistos kitų asmenų teisės ar kiti įstatymų saugomi interesai.

3. Siūlytina įstatymų projektus papildyti nuostatomis, kad tais atvejais, kai teismas asmens prašymu leidžia visuomenės informavimo, mokslo ar mokymo tikslais teismo sprendimo paskelbimą transliuoti, filmuoti, fotografuoti, jo metu daryti garso ar vaizdo įrašą, naudoti kitas technines priemones, skelbiant teismo sprendimą gali būti nukrypstama nuo teismo procesą reguliuojančiuose įstatymuose nustatytų teismo sprendimo paskelbimo taisyklių, kiek tai būtina užtikrinti asmens duomenų apsaugą, privataus gyvenimo neliečiamumą ar apsaugoti kitas asmenų teises ar kitus įstatymų saugomus interesus.

4. Siekiant teisinio reguliavimo nuoseklumo ir teikiamų įstatymų projektų nuostatų suderinamumo, įstatymo projektu Nr. XIIP-4311 keičiamo Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 260 straipsnio 2 dalyje siūlytina įtvirtinti nagrinėjimo teisme dalyvių pareigą apie garso įrašymo priemonių naudojimą pranešti teismui (teismo posėdžio pirmininkui).

5. Įstatymo projektas Nr. XIIP-4312 tikslintinas atsižvelgiant į tai, kad 2016 m. liepos 1 d. įsigaliojo 2016 m. birželio 2 d. priimtas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 pakeitimo įstatymas, kuriuo Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymas (toliau – Administracinių bylų teisenos įstatymas) išdėstomas nauja redakcija.

6. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksas (toliau – Administracinių nusižengimų kodeksas) nustato skirtingas nei nurodytos Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekse administracinių bylų priskirtinumo taisyklės, t. y. bylų priskirtinumas teismui pagal Administracinių nusižengimų kodeksą siejamas su tam tikrų sąlygų buvimu. Pagal Administracinių nusižengimų kodekso 614 straipsnio 1 dalies 2 punktą, teismas nagrinėja Administracinių nusižengimų kodekso 224 straipsnio 1 dalyje, 322, 400, 505, 506, 507, 508 straipsniuose, 556 straipsnio 3 dalyje nurodytų administracinių nusižengimų bylas, kai asmuo traukiamas administracinėn atsakomybėn už pareigūnų teisėtų reikalavimų nevykdymą, kliudymą jiems atlikti pareigas, jų garbės ir orumo įžeidimą ar už panašius nusižengimus, kai šie nusižengimai buvo padaryti tos pačios institucijos pareigūnams, kurie surašė administracinio nusižengimo protokolą. Atsižvelgiant į tai, Administracinių nusižengimų kodekso 614 straipsnio 1 dalies 2 punkte negali būti teikiama nuoroda į Administracinių nusižengimų kodekso 226¹ straipsnį, kadangi jame nurodytas administracinis nusižengimas pagal savo pobūdį neatitinka Administracinių nusižengimų kodekso 614 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytų sąlygų.

7. Siūlytina suvienodinti įstatymų projektų nuostatas dėl atsakomybės už techninių priemonių ar jų panaudojimo rezultatų naudojimo tvarkos pažeidimus. Atsižvelgiant į siūlomas įstatymo projekto Nr. XIIP-4310 ir įstatymo projekto Nr. XIIP-4311 nuostatas, taip pat į tai, kad Administracinių nusižengimų kodekso 634 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta teismo teisė skirti baudas, jeigu pažeidžiama filmavimo, fotografavimo, garso ar vaizdo įrašų darymo ir kitų techninių priemonių naudojimo teismo posėdžio metu tvarka, tikslintina įstatymo projektu Nr. XIIP-4313 keičiama Administracinių nusižengimų kodekso 633 straipsnio 5 dalis, joje nurodant, kad asmenys, pažeidę techninių priemonių panaudojimo rezultatų naudojimo tvarką, traukiami atsakomybėn pagal Administracinių nusižengimų kodekso 226¹ straipsnį, o asmenims, teismo posėdžio metu pažeidusiems techninių priemonių naudojimo tvarką, gali būti skiriama bauda pagal Administracinių nusižengimų kodekso 634 straipsnio 1 dalies 1 punktą. Analogiškai tikslintina ir įstatymo projektu Nr. XIIP-4312 keičiamo Administracinių bylų teisenos įstatymo 11 straipsnio 5 dalis. Įstatymo projekto Nr. XIIP-4312 1 straipsniu keičiamo Administracinių bylų teisenos įstatymo 11 straipsnio 5 dalis tikslintina pateikiant nuorodą į Administracinių bylų teisenos įstatymo (naujos redakcijos) 83 straipsnį, pagal kurį teismas už tvarkos pažeidimus turi teisę skirti baudą, taip pat nurodant, kad už techninių priemonių panaudojimo rezultatų naudojimo tvarkos pažeidimus taikoma įstatymų nustatyta atsakomybė.

8. Siekiant teisinio reguliavimo sistemiškumo, įstatymo projekte Nr. XIIP-4310 siūlytina atsisakyti siūlomos Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 9 straipsnio 8 dalies pirmojo sakinio. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 162 straipsnio 6 dalyje yra nustatyta atsakomybė asmenims, piktybiškai nepaklususiems teismo posėdžio pirmininko patvarkymui arba pažeidusiems tvarką teismo posėdžio metu.

Ministras Pirmininkas

Teisingumo ministras

Teisės sistemos departamento
direktoriaus pavaduotoja

Natalija Zilinskienė

2016-07-27

Teisingumo ministras

Juozas Bernatoniš

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO VALDYBA

SPRENDIMAS DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ IŠVADŲ

2016 m. birželio 1 d. Nr. SV-S-1559
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimo valdyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsniu ir atsižvelgdama į Seimo 2016 m. gegužės 31 d. posėdžio protokolą Nr. SPP-355 ir į Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto siūlymą, n u s p r e n d ž i a:

Prašyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateikti Lietuvos Respublikos Seimui išvadas dėl šių įstatymų projektų:

- (12) 1. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3606(2).
- (12) 2. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.166 ir 3.167 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3951.
- (12) 3. Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 3, 22, 57, 58, 256, 293, 312, 317, 320, 322 ir 324 straipsnių pakeitimo, 34 straipsnio ir XXX skyriaus pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIIP-4116.
- (12) 4. Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 38 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4309.
5. Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4310.
6. Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 260 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4311.
- (12) 7. Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4312.
8. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 589, 614, 633 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 226¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIP-4313.
- (13) 9. Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 202 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4369.

- 23 10. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. I-1489 2, 19, 23, 43, 46, 47, 49, 56, 58, 59 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 23¹, 23² straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIP-4391.
- 12 11. Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso 145 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4394.
- 17 12. Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 2, 16¹, 17, 18, 22, 28, 29, 34 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 16² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIP-4437.

Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas

Vydas Gedvilas

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO NR. I-480 38 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS CIVILINIO
PROCESO KODEKSO 9 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO,
LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO PROCESO KODEKSO 260 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS
ADMINISTRACINIŲ BYLŲ TEISENOS ĮSTATYMO NR. VIII-1029 11 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS
ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 589, 614, 633 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO IR KODEKSO PAPILDYMO 226¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys. Įstatymų projektų tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 7 straipsnio 1 dalis nustato, kad teismuose bylos nagrinėjamos viešai, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus. Šio straipsnio 2 dalis numato, jog bylose priimti teismų sprendimai skelbiami viešai. Taigi, visi teismų sprendimai turi būti skelbiami viešai, išskyrus pavienius išimtinius atvejus (pvz., Civilinio proceso kodekso 9 str. 3 d. nustato išimtį įvaikinimo bylose). Tačiau Teismų įstatymo 38 straipsnio 5 dalis draudžia teismo posėdžio metu filmuoti, fotografuoti, daryti garso ar vaizdo įrašus bei naudoti kitas technines priemones. Išimtis numatyta tik proceso šalims, kurios, įgyvendindamos savo procesines teises, proceso įstatymų nustatyta tvarka gali daryti teismo posėdžio garso įrašą (Teismų įstatymo 38 str. 4 d). Iš esmės analogiškos nuostatos įtvirtintos kituose proceso įstatymuose – Civilinio proceso kodekse (toliau – CPK), Baudžiamojo proceso kodekse (toliau – BPK), Administracinių bylų teisenos įstatyme (toliau – ABTĮ). Nuo 2017 m. sausio 1 d. įsigaliosiančiame Administracinių nusižengimų kodekse (toliau – ANK) galimybė naudoti technines priemones administracinio nusižengimo bylos teisminiame nagrinėjime apskritai nėra konkrečiai sureguliuota.

Teismų atvirumas ir jų veiklos viešumas yra vienas iš svarbiausių atviros demokratinės teisinės valstybės bruožų. Tai viena iš pagrindinių priemonių užtikrinti, kad teismas vykdytų teisingumą pagal įstatymą, o visuomenė pasitikėtų teismais, teise, valstybe. Visuomenė turi teisę gauti informaciją apie tai, kas ir kaip vyksta teismuose, kokie sprendimai yra priimami valstybės, t. y. visos Lietuvos visuomenės, vardu, kokie yra priimtų sprendimų motyvai – pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją valdžios įstaigos, taip pat ir teismai, tarnauja žmonėms. Lietuvos teismai, Respublikos Prezidentė ir kitos valdžios institucijos nuolat siekia, kad teisingumo vykdymas būtų kuo atviresnis visuomenei, nepažeidžiant žmogaus teisių. Lietuvos Respublikos Vyriausybės programoje, patvirtintoje 2012 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XII-51, taip pat nurodomas tikslas gerinti visuomenės ir teismų tarpusavio supratimą, teikiant visuomenei išsamią informaciją apie teismų veiklą (465 p.), užtikrinti, kad informacija apie baigiamuosius teismų sprendimus būtų skelbiama viešojoje elektroninėje erdvėje ir prieinama kiekvienam (467 p.). Įsipareigojimas siekti viešumo reikalauja ne tik viešų teismo posėdžių ir viešo teismo sprendimo paskelbimo. Tiek, kiek tai nepažeidžia pagrindinio teisinės sistemos tikslo – užtikrinti, kad būtų vykdomas teisingumas, reikalinga siekti ne tik subalansuoto atvirumo, bet ir prieinamumo. Svarbu, jog atvirumas, viešumas ir skaidrumas būtų realūs, kad visuomenė iš tiesų galėtų pamatyti, kas vyksta teismuose, kai tai netrikdo teismo proceso eigos ir tikslų. Teisingumas ne tik turi būti vykdomas, bet ir turi būti matoma, kaip jis yra vykdomas.

Teisėjas, Lietuvos Respublikos vardu skelbdamas sprendimą, veikia kaip oficialus pareigūnas, atliekantis viešąją Lietuvos Respublikos Konstitucijos jam pavestą valdžios vykdymo funkciją. Jo paskelbtas sprendimas gali būti cituojamas, apie jį gali būti pranešta dienos įvykių apžvalgoje, televizijos, radijo laidoje ar kitoje visuomenės informavimo priemonėje. Priimtas sprendimas gali būti aptarinėjamas socialiniuose tinkluose. Taigi, visuomenė jau šiuo metu faktiškai gali ir turi teisę gauti informaciją apie priimtus teismo sprendimus. Tačiau yra ribojami būdai, kaip ši informacija gali būti surenkama ir pateikiama, padaroma prieinama viešai auditorijai. Pasikeitusioje šiuolaikinėje visuomenėje, grindžiamoje žiniomis ir informacinėmis technologijomis, toks ribojimas neatrodo pakankamai pateisinamas ir proporcingas. Komunikacijos ir informacinių technologijų augimas objektyviai suponuoja didėjantį visuomenės lūkestį turėti galimybę ne tik fiziškai dalyvauti atitinkamuose visuomenės gyvenimo įvykiuose, bet ir turėti galimybę pamatyti ir išgirsti apie šiuos įvykius naudojant įvairias, taip pat interaktyvias, netiesioginio dalyvavimo ir komunikacijos priemones.

Pastebėtina, kad jau šiuo metu kai kurie teismai ir teisėjai leidžia filmuoti teismo sprendimo paskelbimą. Konstitucinio Teismo įstatymo 18 straipsnio 3 dalis taip pat nustato, kad „fotografuoti ir filmuoti, daryti videoįrašus, transliuoti posėdžius per radiją ar televiziją galima tik Konstituciniam Teismui leidus“. Taigi, šis įstatymas nenustato absoliutaus draudimo. Daugelyje Europos valstybių techninių priemonių naudojimas teismo posėdyje taip pat nėra absoliučiai draudžiamas.

Įstatymų projektų iniciatorių ir rengėjų nuomone, daugiau objektyvios ir nešališkos informacijos apie teisingumo vykdymo sistemą, didesnis jos atvirumas ir prieinamumas gali turėti teigiamą poveikį visuomenės pasitikėjimui teismais ir valstybe. Subalansuota galimybė filmuoti, fotografuoti, daryti vaizdo ar garso įrašą, transliuoti teismo sprendimo paskelbimą gali prisidėti prie teismų skaidrumo didinimo, darbo kokybės gerinimo, geresnio teismo proceso, teismo sprendimo motyvų supratimo, sprendimų aiškumo. Teisėjas, skelbdamas teismo sprendimą, paaiškina priimto sprendimo motyvus, todėl galimybė naudoti technines priemones sudarytų prielaidas tiksliau informuoti visuomenę, palengvinti teismų ir teisėjų darbą.

Atsižvelgiant į visai tai, kas paminėta pirmiau, šiuo metu įstatymuose galiojantis kategoriškas draudimas teismo posėdžio metu filmuoti, fotografuoti, daryti garso ar vaizdo įrašus bei naudoti kitas technines priemones turėtų būti peržiūretas ir pakoreguotas. Turėtų būti numatyta galimybė tam tikrais atvejais leisti naudoti technines priemones teismo posėdžio metu.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai ir rengėjai

Įstatymų projektų iniciatorius – Lietuvos Aukščiausiasis Teismas. Įstatymų projektams buvo gautas Teisėjų tarybos pritarimas. Įstatymų projektus parengė Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos Teisės grupė kartu su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininko tarnyba.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai

Teismų įstatymo 38 straipsnio 5 dalis draudžia teismo posėdžio metu filmuoti, fotografuoti, daryti garso ar vaizdo įrašus bei naudoti kitas technines priemones. Išimtis numatyta tik proceso šalims, kurios, įgyvendindamos savo procesines teises, proceso įstatymų nustatyta tvarka gali daryti teismo posėdžio garso įrašą (Teismų įstatymo 38 str. 4 d.). Iš esmės analogiškos nuostatos įtvirtintos kituose proceso įstatymuose – Civilinio proceso kodekse (9 str.), Baudžiamojo proceso kodekse (260 str.), Administracinių bylų teisenos įstatyme (11 str.). Nuo 2017 m. sausio 1 d. įsigaliosiančiame Administracinių nusižengimų kodekse galimybė naudoti technines priemones administracinio nusižengimo bylos teisminiame nagrinėjime apskritai nėra konkrečiai sureguliuota, nors šio Kodekso 644 straipsnis suteikia teismui teisę skirti baudas už filmavimo, fotografavimo, garso ar vaizdo įrašų darymo ir kitų techninių priemonių naudojimo teismo posėdžio metu tvarkos pažeidimą.

4. Siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Pirma, siūloma Teismų įstatyme ir proceso įstatymuose (CPK, BPK, ABTĮ, ANK) įtvirtinti bendro pobūdžio taisyklę, pagal kurią asmens prašymu teismas turėtų leisti visuomenės informavimo, mokslo ar mokymo tikslais filmuoti, fotografuoti, daryti garso ar vaizdo įrašą,

transliuoti teismo sprendimo paskelbimą ar jo metu naudoti kitas technines priemones. Taigi, naudoti technines priemones būtų galima tik teismo leidimu ir tik asmeniui pateikus prašymą. Teismas turėtų duoti leidimą naudoti technines priemones, jei būtų tenkinamos nustatytos sąlygos.

Siūloma nustatyti, kad technines priemones būtų galima naudoti tik teismo sprendimo paskelbimo metu. Ši nuostata grindžiama aplinkybe, kad būtent teismo sprendimo paskelbimas yra ta teismo posėdžio dalis, kuriai yra taikomas plačiausias viešumo imperatyvas (žr. Teismų įstatymo 7 str. 2 d.). Net uždarame teismo posėdyje priimto teismo sprendimo rezoliucinė dalis paprastai yra skelbiama viešai (CPK 9 str. 3 d.). Teismo sprendimas skelbiamas Lietuvos Respublikos vardu, todėl būtent šioje dalyje teismas intensyviausiai įgyvendina viešąją valstybės valdžios funkciją – vykdyti teisingumą. Teismo sprendimo paskelbimo metu teisėjas paprastai pateikia priimto teismo sprendimo motyvus, todėl būtent ši dalis yra aktualiausia. Juolab kad techninių priemonių naudojimas teismo sprendimo paskelbimo metu turi mažiausią potencialą sutrikdyti normalią teismo proceso eigą ir sklandų teisingumo vykdymą, palyginti su kitomis teismo posėdžio dalimis. Techninių priemonių naudojimas (pvz., filmavimas, fotografavimas, tiesioginė transliacija) per kitas teismo posėdžio dalis (pvz., kai byloje dalyvaujantys asmenys duoda paaiškinimus, apklausiami liudytojai ar tiriami kiti įrodymai) gali sukelti byloje dalyvaujančių asmenų stresą, diskomfortą, įtampą ar pan. Todėl techninių priemonių naudojimas per kitas teismo posėdžio dalis iš principo pakeistų pačią teismo posėdžio viešumo sampratą, galėtų neigiamai paveikti proceso dalyvių, teismo procesinį elgesį ir tokiu būdu sutrikdyti teismo procesą ir teisingumo vykdymą (žr., pvz., Konsultacinės Europos Teisėjų Tarybos nuomonės Nr. 7(2005) „Teisingumas ir visuomenė“ 46 p.). Teismo proceso viešumas negali būti iškeliamas aukščiau teisingumo vykdymo interesų. Atsižvelgiant į šias aplinkybes, siūloma palikti draudimą naudoti technines priemones per kitas teismo posėdžio dalis.

Antra, Teismų įstatyme ir proceso įstatymuose (CPK, BPK, ABTĮ, ANK) siūloma nustatyti, kad teismas neleidžia naudoti techninių priemonių, kai tai gali sutrikdyti teismo darbą (pvz., naudojama įranga skleidžia garsą ar šviesą, kuri trukdo paskelbti sprendimą, galimybių naudoti atitinkamas technines priemones sudarymas būtų neproporcinga našta teismo resursams, teismo sprendimo paskelbimo dieną teisme nėra laisvų salių, kuriose be byloje dalyvaujančių asmenų galėtų būti sudarytos sąlygos ir techninių priemonių naudojimui), parodyti nepagarbą teismui (pvz., technines priemones norima panaudoti siekiant pažeminti bylą nagrinėjančią teisėją) arba yra būtina apsaugoti kitų asmenų teises (pvz., teisę į privatumą) ar kitus įstatymų saugomus interesus (pvz., valstybės, tarnybos ar komercinę paslaptį). Ši nuostata yra būtina, siekiant užtikrinti tinkamą balansą tarp teismų atvirumo, teismo proceso viešumo ir byloje dalyvaujančių, kitų asmenų teisių (pvz., teisės į privatumą, atvaizdą ar pan.) bei kitų įstatymų saugomų interesų (pagarbos teismui, teismo kaip valdžios įstaigos autoriteto ir pan.).

Trečia, vien tik pagrindų atitinkamais atvejais neleisti naudoti techninių priemonių nepakanka, kad būtų užtikrinta teisinga konkuruojančių vertybių pusiausvyra, asmens ir kitų įstatymų saugomų interesų apsauga. Teismas, sprenddamas dėl leidimo naudoti technines priemones, gali neturėti informacijos, kurios pagrindu jis galėtų neleisti naudoti techninių priemonių. Todėl tais atvejais, kai teismas leidžia naudoti technines priemones, tampa ypač svarbu reglamentuoti techninių priemonių panaudojimo rezultatus (pvz., vaizdo ar garso įrašų tolesnį naudojimą. Teikiamose svarstyti nuostatose šiuo aspektu visų pirma siūloma bendrai apibrėžti, kokiais tikslais galėtų būti naudojamos techninės priemonės – tik visuomenės informavimo, mokslo ar mokymo. Atsižvelgiant į tai, kad visuomenės informavimo sąvoka¹ gali būti įvairiai suprantama, įstatymų projektuose taip pat siūloma detalizuoti, kad techninių priemonių panaudojimo rezultatai (pvz., vaizdo, garso įrašai) negali būti naudojami politinės ar kito pobūdžio reklamos, satyros, pramogų ir kitais su pagarba teismui nesuderinamais tikslais. Pirmiau paminėti saugikliai yra būtini, siekiant užtikrinti, kad techninės priemonės nebūtų naudojamos su teismo procesu ir teisingumo vykdymu nesuderinamais tikslais, pvz., siekiant išimtinai komercinės naudos, patenkinti perdėtą visuomenės smalsumą („sensacijų vaikymasis“) ar diskredituoti byloje dalyvaujančius asmenis, teismą. Panašios

¹ Pagal Visuomenės informavimo įstatymo 2 straipsnio 81 dalį, visuomenės informavimas – viešosios informacijos teikimas visuomenei.

pozicijos laikomasi, pvz., Anglijoje ir Velse (žr. Lordo Kanclerio 2013 m. spalio 29 d. įsakas Nr. 2786 dėl Apeliacinio Teismo įrašų ir transliavimo (angl. – *The Court of Appeal (Recording and Broadcasting) Order 2013*).

Ketvirta, siūloma Teismų įstatyme ir proceso įstatymuose (CPK, BPK, ABTĮ, ANK) numatyti, kad Teisėjų taryba nustato prašymo teismo sprendimo paskelbimo metu naudoti technines priemones pateikimo ir nagrinėjimo, techninių priemonių ir jų panaudojimo rezultatų naudojimo tvarką. Pavedimą parengti įstatymų įgyvendinimo aktą siūloma nustatyti, nes įstatyme nėra tikslinga ir teisinės technikos požiūriu būtų neadekvatu sureguliuoti visų su siūlomu teisiniu reguliavimu susijusių techninių (pvz., kur ir kiek vaizdo kamerų gali stovėti; kokiomis sąlygomis galima filmuoti teismo sprendimo paskelbime dalyvaujančius asmenis; kokį vaizdą negalima filmuoti²; ir kt.) ir procedūrinių aspektų (pvz., kas prižiūrės techninių priemonių naudojimo tvarką; kokius duomenis turi pateikti ir kriterijus atitikti pareiškėjas; prieš kiek laiko turi būti pateiktas prašymas ir kada jis turi būti išnagrinėtas; ar pateiktas prašymas teikiamas susipažinti kitiems byloje dalyvaujantiems asmenims; įrašus darančių asmenų pareigos (draudimas vaikščioti po salę ir t.t.); ar teismas gali pareikalauti neskelbti tam tikrų (pvz., asmens) duomenų, suderinti reportažo turinį; ir kt.).

Penkta, kadangi tiek Teismų įstatymas, tiek atitinkami proceso įstatymai (CPK, BPK, ABTĮ) šiuo metu leidžia atitinkamų procesų dalyviams, savo procesinėms teisėms įgyvendinti, daryti garso įrašą be teismo leidimo (tik informuojant apie tai teismą), šią nuostatą siūloma palikti nepakeistą. Atitinkamą nuostatą siūloma įtvirtinti ir Administracinių nusižengimų kodekse.

Šešta, atsižvelgiant į tai, kad Civilinio proceso kodeksas nenustato galimybės skirti baudą už draudimo teismo posėdžio metu naudoti technines priemones pažeidimą, siūloma papildyti šį kodeksą atitinkama nuostata. Kituose proceso įstatymuose tokia galimybė šiuo metu egzistuoja (BPK 260 str. 4 d., ABTĮ 84 str. 1 d. 4 p., ANK 634 str. 1 str. 1 p.), todėl ji nėra keičiama.

Septinta, proceso įstatymai šiuo metu nustato teismo teisę skirti baudas tik už techninių priemonių naudojimo teismo posėdžio metu tvarkos pažeidimą (BPK 260 str. 4 d., ABTĮ 84 str. 1 d. 4 p., ANK 634 str. 1 str. 1 p.). Įstatymų projektais siūlomos nuostatos, nors iš principo įteisina, bet taip pat riboja galimybę naudoti techninių priemonių panaudojimo rezultatus (vaizdo, garso įrašus, nuotraukas ar kt.) vėliau, t. y., pvz., parodant ar pagarsinant teismo sprendimo paskelbimą po teismo posėdžio. Įstatymų projektais siūloma nustatyti, kad techninės priemonės gali būti naudojamos tik visuomenės informavimo, mokslo ar mokymo tikslais, techninių priemonių panaudojimo rezultatai negali būti naudojami politinės ar kito pobūdžio reklamos, satyros, pramogų ir kitais su pagarba teismui nesuderinamais tikslais. Tačiau akivaizdu, kad šiuo metu proceso įstatymuose galiojančios nuostatos, leidžiančios skirti baudą už techninių priemonių naudojimo teismo posėdžio metu tvarkos pažeidimus, negalėtų būti taikomos tais atvejais, kai teismo sprendimo paskelbimo metu būtų elgiamasi tinkamai, bet gautas vaizdo, garso įrašas ar kitas techninių priemonių panaudojimo rezultatas jau vėliau (po posėdžio) būtų panaudotas pažeidžiant nustatytas taisykles. Šie veiksmai vyktų ne teismo posėdžio metu, bet jam pasibaigus, todėl galiojančios nuostatos neleistų skirti už tai jokių poveikio priemonių. Atsižvelgiant į tai, kad netinkamu techninių priemonių panaudojimo rezultatų naudojimu gali būti pažeisti reikšmingi teisingumo vykdymo ar kiti įstatymų saugomi interesai, taip pat kitų asmenų teisės, yra siūloma papildyti Administracinių nusižengimų kodeksą nauja nusižengimo, susijusio su teisingumu, sudėtimi, kuri numatytų atsakomybę už techninių priemonių panaudojimo teismo posėdyje rezultatų naudojimo tvarkos pažeidimą. Manytina, kad protokolus dėl šių pažeidimų turėtų surašyti policija, o bylas spręsti teismai, todėl taip pat teikiama su tuo susiję Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimai.

² P.vz., Naujojoje Zelandijoje draudžiama filmuoti byloje dalyvaujančių asmenų turimus dokumentus, filmuojamas vaizdas turi apimti žmogaus galvą ir pečius, negalima fokusuoti vaizdo į atskiras kūno dalis (pirštus, rankas, burną, akis) ir t. t. Žr. *In-Court Media Coverage Guidelines 2015*. <[https://www.courtsofnz.govt.nz/In-Court-Media-Review/In-Court-Media-Coverage-Guidelines-2015-180315.pdf](https://www.courtsofnz.govt.nz/In-Court-Media-Review/In-Court-Media-Review/In-Court-Media-Coverage-Guidelines-2015-180315.pdf)>.

Aštunta, siūloma nustatyti, kad įstatymų projektai, jei jie būtų priimti, įsigaliotų nuo 2017 m. sausio 1 d., kad Teisėjų taryba turėtų pakankamai laiko parengti pirmiau paminėtą įstatymų projektų įgyvendinimo aktą, o teismai – pasiruošti naujovėms.

Tikimasi, kad, priėmus siūlomas nuostatas, būtų sudarytos prielaidos teismų viešumui, atvirumui, skaidrumui plėtoti, pasitikėjimui teismais didinti, sumažėtų poreikis komentuoti teismo sprendimus po jų paskelbimo.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Teisinio reguliavimo neigiamų pasekmių nenumatoma. Priešingai, numatomos teigiamos siūlomo teisinio reguliavimo pasekmės, kadangi priėmus įstatymų projektus didės teismų atvirumas visuomenei, visuomenė bus geriau ir išsamiau supažindinama su priimtais teismų sprendimais, o tai didins pasitikėjimą teismais ir teisingumo vykdymo sistema.

6. Galima priimtų įstatymų įtaka kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimti Įstatymų projektai neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės. Priešingai, naujų galimybių viešinti teismo sprendimus sudarymas gali turėti netiesioginį teigiamą poveikį tiek kriminogeninei situacijai, tiek korupcijos atgrasymui dėl prevencinio viešumo poveikio.

7. Galima priimtų įstatymų įtaka verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymų projektai turės teigiamą įtaką verslo sąlygoms ir plėtrai. Teismų veiklos kokybė, pasitikėjimas teismais ir jų atvirumas yra svarbios aplinkybės, kuriant palankias sąlygas verslui ir jo plėtrai.

8. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Siekiant inkorporuoti Įstatymų projektus į teisinę sistemą, pakeisti ar panaikinti kitų galiojančių teisės aktų nereikės.

9. Įstatymų projektų atitiktis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimams, sąvokų ir terminų įvertinimas

Įstatymų projektai parengti laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir bendrinės kalbos normų.

10. Įstatymų projektų atitiktis Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisei

Įstatymų projektai neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisei.

11. Įstatymų įgyvendinimui reikalingi įgyvendinamieji teisės aktai, juos priimti turintys subjektai

Įstatymų projektams įgyvendinti iki įstatymų įsigaliojimo Teisėjų taryba turės priimti prašymo teismo sprendimo paskelbimo metu naudoti technines priemones pateikimo ir nagrinėjimo, techninių priemonių ir jų panaudojimo rezultatų naudojimo tvarką.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti

Įstatymų projektų priėmimas papildomų biudžeto lėšų nepareikalaus.

13. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Įstatymų projektai buvo apsvarstyti 2016 m. vasario 26 d. Teisėjų tarybos posėdyje ir priimtas protokolinis sprendimas pritarti Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininko iniciatyvai įteisinti galimybę naudoti technines priemones teismo sprendimų viešo skelbimo metu su Teisėjų tarybos Komunikacijos komiteto 2016 m. vasario 17 d. raštu pateiktais pastebėjimais. Rengiant pateikiamus įstatymų projektus buvo atsižvelgta į anksčiau paminėtas nuomones ir pareiškimus.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas ir sritis

Įstatymo projekto reikšminiai žodžiai: „teismo procesas“, „teismo sprendimas“, „teisė gauti ir skleisti informaciją“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Nėra.

Respublikos Prezidentė

Dalia Grybauskaitė

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
TEISMŲ ĮSTATYMO NR. I-480 38 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2016 m.

Vilnius

d. Nr.

1 straipsnis. 38 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 38 straipsnį nauja 5 dalimi:

„5. Asmens prašymu teismas leidžia visuomenės informavimo, mokslo ar mokymo tikslais teismo sprendimo paskelbimą transliuoti, filmuoti, fotografuoti, jo metu daryti garso ar vaizdo įrašą, naudoti kitas technines priemones. Teismas neleidžia naudoti techninių priemonių, kai tai gali sutrikdyti teismo darbą, parodyti nepagarbą jam arba yra būtina apsaugoti kitų asmenų teises ar kitus įstatymų saugomus interesus. Techninių priemonių panaudojimo rezultatai negali būti naudojami politinės ar kito pobūdžio reklamos, satyros, pramogų ir kitais su pagarba teismui nesuderinamais tikslais. Teisėjų taryba nustato prašymo teismo sprendimo paskelbimo metu naudoti technines priemones pateikimo ir nagrinėjimo, techninių priemonių ir jų panaudojimo rezultatų naudojimo tvarką. Teismo leidimo nereikia, kai teismo sprendimo paskelbimo garso įrašas daromas pagal šio straipsnio 4 dalį.“

2. Buvusią 38 straipsnio 5 dalį laikyti 6 dalimi, ją pakeisti ir išdėstyti taip:

„6. Kitais, negu šiame straipsnyje nurodytais, atvejais draudžiama teismo posėdžio metu filmuoti, fotografuoti, daryti garso ar vaizdo įrašus, transliuoti posėdį bei naudoti kitas technines priemones. Asmenims, pažeidusiems techninių priemonių ar jų panaudojimo rezultatų naudojimo tvarką, taikoma įstatymų nustatyta atsakomybė.“

3. Buvusią 38 straipsnio 6 dalį laikyti 7 dalimi.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2017 m. sausio 1 d.
2. Teisėjų taryba iki 2016 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

LIETUVOS RESPUBLIKOS
TEISMŲ ĮSTATYMO NR. I-480 38 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2016 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 38 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 38 straipsnį nauja 5 dalimi:

„5. Asmens prašymu teismas leidžia visuomenės informavimo, mokslo ar mokymo tikslais teismo sprendimo paskelbimą transliuoti, filmuoti, fotografuoti, jo metu daryti garso ar vaizdo įrašą, naudoti kitas technines priemones. Teismas neleidžia naudoti techninių priemonių, kai tai gali sutrikdyti teismo darbą, parodyti nepagarbą jam arba yra būtina apsaugoti kitų asmenų teises ar kitus įstatymų saugomus interesus. Techninių priemonių panaudojimo rezultatai negali būti naudojami politinės ar kito pobūdžio reklamos, satyros, pramogų ir kitais su pagarba teismui nesuderinamais tikslais. Teisėjų taryba nustato prašymo teismo sprendimo paskelbimo metu naudoti technines priemones pateikimo ir nagrinėjimo, techninių priemonių ir jų panaudojimo rezultatų naudojimo tvarką. Teismo leidimo nereikia, kai teismo sprendimo paskelbimo garso įrašas daromas pagal šio straipsnio 4 dalį.“

2. Buvusią 38 straipsnio 5 dalį laikyti 6 dalimi, ją pakeisti ir išdėstyti taip:

„6. ~~5. Kitais, negu šiame straipsnyje nurodytais, atvejais~~ ~~Kitiems asmenims~~ draudžiama teismo posėdžio metu filmuoti, fotografuoti, daryti garso ar vaizdo įrašus, transliuoti posėdį bei naudoti kitas technines priemones. ~~Draudimą teismo posėdžio metu naudoti technines priemones pažeidusiems asmenims~~ Asmenims, pažeidusiems techninių priemonių ar jų panaudojimo rezultatų naudojimo tvarką, taikoma įstatymų nustatyta atsakomybė.“

3. Buvusią 38 straipsnio 6 dalį laikyti 7 dalimi.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2017 m. sausio 1 d.

2. Teisėjų taryba iki 2016 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
CIVILINIO PROCESO KODEKSO 9 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2016 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 9 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Teismo posėdžio eigai, įrodymams fiksuoti ir jiems tirti teismas gali naudoti bet kurias technines priemones. Dalyvaujantys byloje asmenys savo procesinėms funkcijoms vykdyti viešame teismo posėdyje gali daryti garso įrašą teismo posėdžiui užfiksuoti. Apie daromą garso įrašą dalyvaujantys byloje asmenys privalo informuoti posėdžio pirmininką.“

2. Papildyti 9 straipsnį 6 dalimi:

„6. Asmens prašymu teismas leidžia visuomenės informavimo, mokslo ar mokymo tikslais teismo sprendimo paskelbimą transliuoti, filmuoti, fotografuoti, jo metu daryti garso ar vaizdo įrašą, naudoti kitas technines priemones. Teismas neleidžia naudoti techninių priemonių, kai tai gali sutrikdyti teismo darbą, parodyti nepagarbą jam arba yra būtina apsaugoti kitų asmenų teises ar kitus įstatymų saugomus interesus. Techninių priemonių panaudojimo rezultatai negali būti naudojami politinės ar kito pobūdžio reklamos, satyros, pramogų ir kitais su pagarba teismui nesuderinamais tikslais. Teisėjų taryba nustato prašymo teismo sprendimo paskelbimo metu naudoti technines priemones pateikimo ir nagrinėjimo, techninių priemonių ir jų panaudojimo rezultatų naudojimo tvarką. Teismo leidimo nereikia, kai teismo sprendimo paskelbimo garso įrašas daromas pagal šio straipsnio 5 dalį.“

3. Papildyti 9 straipsnį 7 dalimi:

„7. Kitais, negu šiame straipsnyje nurodytais, atvejais draudžiama teismo posėdžio metu filmuoti, fotografuoti, daryti garso ar vaizdo įrašus, transliuoti posėdį bei naudoti kitas technines priemones.“

4. Papildyti 9 straipsnį 8 dalimi:

„8. Asmenims, teismo posėdžio metu pažeidusiems šio straipsnio 5–7 dalyse nustatytą tvarką, teismas gali skirti iki šešių šimtų eurų dydžio baudą. Asmenims, pažeidusiems techninių priemonių panaudojimo rezultatų naudojimo tvarką, taikoma įstatymų nustatyta atsakomybė.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2017 m. sausio 1 d.

2. Teisėjų taryba iki 2016 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
CIVILINIO PROCESO KODEKSO 9 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2016 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 9 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Teismo posėdžio eigai, įrodymams fiksuoti ir jiems tirti teismas gali naudoti bet kurias technines priemones. Dalyvaujantys byloje asmenys savo procesinėms funkcijoms vykdyti viešame teismo posėdyje gali daryti garso įrašą teismo posėdžiui užfiksuoti. Apie daromą garso įrašą dalyvaujantys byloje asmenys privalo informuoti posėdžio pirmininką. ~~Dalyvaujantys byloje asmenys, neinformavę teismo apie daromą garso įrašą, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka. Kitiems asmenims draudžiama teismo posėdžio metu filmuoti, fotografuoti, daryti garso ar vaizdo įrašus bei naudoti kitas technines priemones. Asmenims, pažeidusiems šį draudimą teismo posėdžio metu, taikoma įstatymų numatyta atsakomybė.~~“

2. Papildyti 9 straipsnį 6 dalimi:

„6. Asmens prašymu teismas leidžia visuomenės informavimo, mokslo ar mokymo tikslais teismo sprendimo paskelbimą transliuoti, filmuoti, fotografuoti, jo metu daryti garso ar vaizdo įrašą, naudoti kitas technines priemones. Teismas neleidžia naudoti techninių priemonių, kai tai gali sutrikdyti teismo darbą, parodyti nepagarbą jam arba yra būtina apsaugoti kitų asmenų teises ar kitus įstatymų saugomus interesus. Techninių priemonių panaudojimo rezultatai negali būti naudojami politinės ar kito pobūdžio reklamos, satyros, pramogų ir kitais su pagarba teismui nesuderinamais tikslais. Teisėjų taryba nustato prašymo teismo sprendimo paskelbimo metu naudoti technines priemones pateikimo ir nagrinėjimo, techninių priemonių ir jų panaudojimo rezultatų naudojimo tvarką. Teismo leidimo nereikia, kai teismo sprendimo paskelbimo garso įrašas daromas pagal šio straipsnio 5 dalį.“

3. Papildyti 9 straipsnį 7 dalimi:

„7. Kitais, negu šiame straipsnyje nurodytais, atvejais draudžiama teismo posėdžio metu filmuoti, fotografuoti, daryti garso ar vaizdo įrašus, transliuoti posėdį bei naudoti kitas technines priemones.“

4. Papildyti 9 straipsnį 8 dalimi:

„8. Asmenims, teismo posėdžio metu pažeidusiems šio straipsnio 5–7 dalyse nustatytą tvarką, teismas gali skirti iki šešių šimtų eurų dydžio baudą. Asmenims, pažeidusiems techninių priemonių panaudojimo rezultatų naudojimo tvarką, taikoma įstatymų nustatyta atsakomybė.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2017 m. sausio 1 d.
2. Teisėjų taryba iki 2016 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
BAUDŽIAMOJO PROCESO KODEKSO 260 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2016 m.

Vilnius

d. Nr.

1 straipsnis. 260 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 260 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„260 straipsnis. Techninių priemonių naudojimo teisiama jame posėdyje tvarka

1. Teisiama jame posėdžiui fiksuoti teismas gali naudoti bet kurias technines priemones.
2. Nagrinėjimo teisme dalyviai, atlikdami savo procesines funkcijas, gali naudoti garso įrašymo priemones, kurios netrukdo teisiama jame posėdžiui.
3. Asmens prašymu teismas leidžia visuomenės informavimo, mokslo ar mokymo tikslais teismo sprendimo paskelbimą transliuoti, filmuoti, fotografuoti, jo metu daryti garso ar vaizdo įrašą, naudoti kitas technines priemones. Teismas neleidžia naudoti techninių priemonių, kai tai gali sutrikdyti teismo darbą, parodyti nepagarbą jam arba yra būtina apsaugoti kitų asmenų teises ar kitus įstatymų saugomus interesus. Techninių priemonių panaudojimo rezultatai negali būti naudojami politinės ar kito pobūdžio reklamos, satyros, pramogų ir kitais su pagarba teismui nesuderinamais tikslais. Teisėjų taryba nustato prašymo teismo sprendimo paskelbimo metu naudoti technines priemones pateikimo ir nagrinėjimo, techninių priemonių ir jų panaudojimo rezultatų naudojimo tvarką. Teismo leidimo nereikia, kai teismo sprendimo paskelbimo garso įrašas daromas pagal šio straipsnio 2 dalį.
4. Kitais, negu šiame straipsnyje nurodytais, atvejais draudžiama teisiama jame posėdžio metu filmuoti, fotografuoti, daryti garso ar vaizdo įrašus, transliuoti posėdį bei naudoti kitas technines priemones.
5. Šiame straipsnyje nustatytą tvarką pažeidę asmenys teisiama jame posėdžio pirmininko įspėjami arba pašalinami iš posėdžių salės, o nepaklususiems teisiama jame posėdžio pirmininko sprendimui arba nors ir paklususiems, tačiau tai dariusiems triukšmaujant ar rodant kitokią nepagarbą teismui taikomos šio Kodekso 259 straipsnio 4 dalyje numatytos nuobaudos. Asmenims, pažeidusiems techninių priemonių panaudojimo rezultatų naudojimo tvarką, taikoma įstatymų nustatyta atsakomybė.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2017 m. sausio 1 d.

2. Teisėjų taryba iki 2016 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

LIETUVOS RESPUBLIKOS
BAUDŽIAMOJO PROCESO KODEKSO 260 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2016 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 260 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 260 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„260 straipsnis. Techninių priemonių naudojimo teisiamaajame posėdyje tvarka

1. Teisiamaajam posėdžiui fiksuoti teismas gali naudoti bet kurias technines priemones.

2. Nagrinėjimo teisme dalyviai, atlikdami savo procesines funkcijas, gali naudoti garso įrašymo priemones, kurios netrukdo teisiamaajam posėdžiui.

3. Asmens prašymu teismas leidžia visuomenės informavimo, mokslo ar mokymo tikslais teismo sprendimo paskelbimą transliuoti, filmuoti, fotografuoti, jo metu daryti garso ar vaizdo įrašą, naudoti kitas technines priemones. Teismas neleidžia naudoti techninių priemonių, kai tai gali sutrikdyti teismo darbą, parodyti nepagarbą jam arba yra būtina apsaugoti kitų asmenų teises ar kitus įstatymų saugomus interesus. Techninių priemonių panaudojimo rezultatai negali būti naudojami politinės ar kito pobūdžio reklamos, satyros, pramogų ir kitais su pagarba teismui nesuderinamais tikslais. Teisėjų taryba nustato prašymo teismo sprendimo paskelbimo metu naudoti technines priemones pateikimo ir nagrinėjimo, techninių priemonių ir jų panaudojimo rezultatų naudojimo tvarką. Teismo leidimo nereikia, kai teismo sprendimo paskelbimo garso įrašas daromas pagal šio straipsnio 2 dalį.

4. Kitais, negu šiame straipsnyje nurodytais, atvejais draudžiama teisiamaajo posėdžio metu filmuoti, fotografuoti, daryti garso ar vaizdo įrašus, transliuoti posėdį bei naudoti kitas technines priemones.

5. Šiame straipsnyje nustatytą tvarką pažeidę asmenys teisiamaajo posėdžio pirmininko įspėjami arba pašalinami iš posėdžių salės, o nepaklususiems teisiamaajo posėdžio pirmininko sprendimui arba nors ir paklususiems, tačiau tai dariusiems triukšmaujant ar rodant kitokią nepagarbą teismui taikomos šio Kodekso 259 straipsnio 4 dalyje numatytos nuobaudos. Asmenims, pažeidusiems techninių priemonių panaudojimo rezultatų naudojimo tvarką, taikoma įstatymų nustatyta atsakomybė.

~~260 straipsnis. Garso ir vaizdo įrašymo priemonių naudojimo teisiamaajame posėdyje tvarka~~

~~1. Teisiamojo posėdžio metu naudoti kino ar televizijos kameras, fotoaparatus, taip pat kitas garso ir vaizdo įrašymo priemonės neleidžiama.~~

~~2. Šias priemones proceso metu gali naudoti teismas posėdžiui užfiksuoti.~~

~~3. Nagrinėjimo teisme dalyviai, atlikdami savo procesines funkcijas, gali naudoti garso įrašymo priemones, kurios netrukdo teisiamajam posėdžiui.~~

~~4. Šiame straipsnyje nustatytą tvarką pažeidę asmenys teisiamojo posėdžio pirmininko įspėjami arba pašalinami iš posėdžių salės, o nepaklususiems teisiamojo posėdžio pirmininko sprendimui arba nors ir paklususiems, tačiau tai dariusiems triukšmaujant ar rodant kitokią nepagarbą teismui taikomos šio Kodekso 259 straipsnio 4 dalyje numatytos nuobaudos.“~~

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2017 m. sausio 1 d.

2. Teisėjų taryba iki 2016 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ADMINISTRACINIŲ BYLŲ TEISENOS ĮSTATYMO NR. VIII-1029 11 STRAIPSNIO
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2016 m.

Vilnius

d. Nr.

1 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 11 straipsnį nauja 3 dalimi:

„3. Asmens prašymu teismas leidžia visuomenės informavimo, mokslo ar mokymo tikslais teismo sprendimo paskelbimą transliuoti, filmuoti, fotografuoti, jo metu daryti garso ar vaizdo įrašą, naudoti kitas technines priemones. Teismas neleidžia naudoti techninių priemonių, kai tai gali sutrikdyti teismo darbą, parodyti nepagarbą jam arba yra būtina apsaugoti kitų asmenų teises ar kitus įstatymų saugomus interesus. Techninių priemonių panaudojimo rezultatai negali būti naudojami politinės ar kito pobūdžio reklamos, satyros, pramogų ir kitais su pagarba teismui nesuderinamais tikslais. Teisėjų taryba nustato prašymo teismo sprendimo paskelbimo metu naudoti technines priemones pateikimo ir nagrinėjimo, techninių priemonių ir jų panaudojimo rezultatų naudojimo tvarką. Teismo leidimo nereikia, kai teismo sprendimo paskelbimo garso įrašas daromas pagal šio straipsnio 2 dalį.“

2. Buvusią 11 straipsnio 3 dalį laikyti 4 dalimi ir ją išdėstyti taip:

„4. Kitais, negu šiame straipsnyje nurodytais, atvejais draudžiama teismo posėdžio metu filmuoti, fotografuoti, daryti garso ar vaizdo įrašus ir naudoti kitas technines priemones.“

3. Buvusią 11 straipsnio 4 dalį laikyti 5 dalimi ir ją išdėstyti taip:

„4. Asmenims, pažeidusiems techninių priemonių ar jų panaudojimo rezultatų naudojimo tvarką, taikoma įstatymų numatyta atsakomybė.“

4. Buvusią 11 straipsnio 5 dalį laikyti 6 dalimi.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2017 m. sausio 1 d.

2. Teisėjų taryba iki 2016 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ADMINISTRACINIŲ BYLŲ TEISENOS ĮSTATYMO NR. VIII-1029 11 STRAIPSNIO
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2016 m.

Vilnius

d. Nr.

1 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 11 straipsnį nauja 3 dalimi:

„3. Asmens prašymu teismas leidžia visuomenės informavimo, mokslo ar mokymo tikslais teismo sprendimo paskelbimą transliuoti, filmuoti, fotografuoti, jo metu daryti garso ar vaizdo įrašą, naudoti kitas technines priemones. Teismas neleidžia naudoti techninių priemonių, kai tai gali sutrikdyti teismo darbą, parodyti nepagarbą jam arba yra būtina apsaugoti kitų asmenų teises ar kitus įstatymų saugomus interesus. Techninių priemonių panaudojimo rezultatai negali būti naudojami politinės ar kito pobūdžio reklamos, satyros, pramogų ir kitais su pagarba teismui nesuderinamais tikslais. Teisėjų taryba nustato prašymo teismo sprendimo paskelbimo metu naudoti technines priemones pateikimo ir nagrinėjimo, techninių priemonių ir jų panaudojimo rezultatų naudojimo tvarką. Teismo leidimo nereikia, kai teismo sprendimo paskelbimo garso įrašas daromas pagal šio straipsnio 2 dalį.“

2. Buvusią 11 straipsnio 3 dalį laikyti 4 dalimi ir ją išdėstyti taip:

„4. 3. Kitais, negu šiame straipsnyje nurodytais, atvejais Kitiems asmenims draudžiama teismo posėdžio metu filmuoti, fotografuoti, daryti garso ar vaizdo įrašus ir naudoti kitas technines priemones.“

3. Buvusią 11 straipsnio 4 dalį laikyti 5 dalimi ir ją išdėstyti taip:

„4. 5. Asmenims, pažeidusiems techninių priemonių ar jų panaudojimo rezultatų naudojimo tvarką draudimą naudoti technines priemones teismo posėdžio metu, taikoma įstatymų numatyta atsakomybė.“

4. Buvusią 11 straipsnio 5 dalį laikyti 6 dalimi.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2017 m. sausio 1 d.

2. Teisėjų taryba iki 2016 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 589, 614, 633 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO IR KODEKSO PAPILDYMO 226¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS**

2016 m.

Vilnius

d. Nr.

1 straipsnis. Įstatymo papildymas 226¹ straipsniu

Papildyti įstatymą 226¹ straipsniu:

„226¹ straipsnis. Techninių priemonių panaudojimo rezultatų naudojimo tvarkos pažeidimas

Techninių priemonių panaudojimo teismo posėdyje rezultatų naudojimo tvarkos pažeidimas užtraukia baudą nuo vieno šimto iki vieno tūkstančio eurų.“

2 straipsnis. 589 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 589 straipsnio 49 punktą ir jį išdėstyti taip:

„49) policijos – dėl šio kodekso 48, 62, 63, 65, 69, 71, 72, 73, 74 straipsniuose, 75 straipsnio 1 dalyje, 76, 77, 78, 80, 88, 89, 95 straipsniuose, 98 straipsnio 1 dalyje, 108, 109, 115, 122, 125, 127, 130, 131, 133, 134, 137, 142, 143, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 166, 167, 168, 169, 170, 171 straipsniuose, 172 straipsnio 1, 2 dalyse, 173, 174, 176, 182, 183, 192, 206, 207, 208, 209, 214, 219, 220, 224, 225, 226, 226¹, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234 straipsniuose, 281 straipsnio 1, 2 dalyse, 282, 290, 306, 307, 321, 336, 339, 340, 342, 346, 366, 367, 368 straipsniuose, 369 straipsnio 5, 6 dalyse, 414, 415, 416, 417, 420, 421, 422, 423, 424 straipsniuose, 426 straipsnio 4, 5 dalyse, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433 straipsniuose, 434 straipsnio 1, 3 dalyse, 436, 438 straipsniuose, 439 straipsnio 2 dalyje, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 473, 474 straipsniuose, 479 straipsnio 5, 6 dalyse, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495 straipsniuose, 496 straipsnio 1, 2 dalyse, 506 straipsnio 1, 2, 4, 5, 6 dalyse, 507, 508, 511, 512, 513, 518, 519, 520, 521, 523, 524, 527, 528, 530, 532, 534, 535, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 546, 553 straipsniuose numatytų administracinių nusižengimų;“

3 straipsnis. 614 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 614 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) šio kodekso 224 straipsnio 1 dalyje, 226¹, 322, 400, 505, 506, 507, 508 straipsniuose, 556 straipsnio 3 dalyje numatytų administracinių nusižengimų bylas, kai asmuo traukiamas administracinėn atsakomybėn už pareigūnų teisėtą reikalavimų nevykdymą, kliudymą jiems atlikti pareigas, jų garbės ir orumo įžeidimą ar už panašius nusižengimus, kai šie nusižengimai buvo padaryti tos pačios institucijos pareigūnams, kurie surašė administracinio nusižengimo protokolą;“

4 straipsnis. 633 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 633 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„633 straipsnis. Informacinių ir elektroninių ryšių technologijų, kitų techninių priemonių naudojimas teismo posėdyje

1. Kiekvienas žodinis bylos nagrinėjimas fiksuojamas naudojant informacines ir elektroninių ryšių technologijas.

2. Teismo posėdžių eigai fiksuoti naudojamoms informacinėms ir elektroninių ryšių technologijoms taikomus reikalavimus nustato teisingumo ministras.

3. Administracinio nusižengimo teisenoje dalyvaujantys asmenys, atlikdami savo procesines funkcijas, gali naudoti garso įrašymo priemones, kurios netrukdo teismo posėdžiui.

4. Asmens prašymu teismas leidžia visuomenės informavimo, mokslo ar mokymo tikslais teismo sprendimo paskelbimą transliuoti, filmuoti, fotografuoti, jo metu daryti garso ar vaizdo įrašą, naudoti kitas technines priemones. Teismas neleidžia naudoti techninių priemonių, kai tai gali sutrikdyti teismo darbą, parodyti nepagarbą jam arba yra būtina apsaugoti kitų asmenų teises ar kitus įstatymų saugomus interesus. Techninių priemonių panaudojimo rezultatai negali būti naudojami politinės ar kito pobūdžio reklamos, satyros, pramogų ir kitais su pagarba teismui nesuderinamais tikslais. Teisėjų taryba nustato prašymo teismo sprendimo paskelbimo metu naudoti technines priemones pateikimo ir nagrinėjimo, techninių priemonių ir jų panaudojimo rezultatų naudojimo tvarką. Teismo leidimo nereikia, kai teismo sprendimo paskelbimo garso įrašas daromas pagal šio straipsnio 3 dalį.

4. Kitais, negu šiame straipsnyje nurodytais, atvejais draudžiama teismo posėdžio metu filmuoti, fotografuoti, daryti garso ar vaizdo įrašus, transliuoti posėdį bei naudoti kitas technines priemones.

5. Asmenims, pažeidusiems techninių priemonių ar jų panaudojimo rezultatų naudojimo tvarką, taikoma įstatymų nustatyta atsakomybė.“

5 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2017 m. sausio 1 d.

2. Teisėjų taryba iki 2016 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 589, 614, 633 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO IR KODEKSO PAPILDYMO 226¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS**

2016 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. Įstatymo papildymas 226¹ straipsniu

Papildyti įstatymą 226¹ straipsniu:

„226¹ straipsnis. Techninių priemonių panaudojimo rezultatų naudojimo tvarkos pažeidimas

Techninių priemonių panaudojimo teismo posėdyje rezultatų naudojimo tvarkos pažeidimas

užtraukia baudą nuo vieno šimto iki vieno tūkstančio eurų.“

2 straipsnis. 589 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 589 straipsnio 49 punktą ir jį išdėstyti taip:

„49) policijos – dėl šio kodekso 48, 62, 63, 65, 69, 71, 72, 73, 74 straipsniuose, 75 straipsnio 1 dalyje, 76, 77, 78, 80, 88, 89, 95 straipsniuose, 98 straipsnio 1 dalyje, 108, 109, 115, 122, 125, 127, 130, 131, 133, 134, 137, 142, 143, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 166, 167, 168, 169, 170, 171 straipsniuose, 172 straipsnio 1, 2 dalyse, 173, 174, 176, 182, 183, 192, 206, 207, 208, 209, 214, 219, 220, 224, 225, 226, **226¹**, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234 straipsniuose, 281 straipsnio 1, 2 dalyse, 282, 290, 306, 307, 321, 336, 339, 340, 342, 346, 366, 367, 368 straipsniuose, 369 straipsnio 5, 6 dalyse, 414, 415, 416, 417, 420, 421, 422, 423, 424 straipsniuose, 426 straipsnio 4, 5 dalyse, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433 straipsniuose, 434 straipsnio 1, 3 dalyse, 436, 438 straipsniuose, 439 straipsnio 2 dalyje, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 473, 474 straipsniuose, 479 straipsnio 5, 6 dalyse, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495 straipsniuose, 496 straipsnio 1, 2 dalyse, 506 straipsnio 1, 2, 4, 5, 6 dalyse, 507, 508, 511, 512, 513, 518, 519, 520, 521, 523, 524, 527, 528, 530, 532, 534, 535, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 546, 553 straipsniuose numatytų administracinių nusižengimų;“

3 straipsnis. 614 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 614 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) šio kodekso 224 straipsnio 1 dalyje, 226¹, 322, 400, 505, 506, 507, 508 straipsniuose, 556 straipsnio 3 dalyje numatytų administracinių nusižengimų bylas, kai asmuo traukiamas administracinėn atsakomybėn už pareigūnų teisėtą reikalavimų nevykdymą, kliudymą jiems atlikti pareigas, jų garbės ir orumo įžeidimą ar už panašius nusižengimus, kai šie nusižengimai buvo padaryti tos pačios institucijos pareigūnams, kurie surašė administracinio nusižengimo protokolą;“

4 straipsnis. 633 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 633 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„633 straipsnis. Informacinių ir elektroninių ryšių technologijų, kitų techninių priemonių naudojimas teismo posėdyje

1. Kiekvienas žodinis bylos nagrinėjimas fiksuojamas naudojant informacines ir elektroninių ryšių technologijas.

2. Teismo posėdžių eigai fiksuoti naudojamoms informacinėms ir elektroninių ryšių technologijoms taikomus reikalavimus nustato teisingumo ministras.

3. Administracinio nusižengimo teisenoje dalyvaujantys asmenys, atlikdami savo procesines funkcijas, gali naudoti garso įrašymo priemones, kurios netrukdo teismo posėdžiui.

4. Asmens prašymu teismas leidžia visuomenės informavimo, mokslo ar mokymo tikslais teismo sprendimo paskelbimą transliuoti, filmuoti, fotografuoti, jo metu daryti garso ar vaizdo įrašą, naudoti kitas technines priemones. Teismas neleidžia naudoti techninių priemonių, kai tai gali sutrikdyti teismo darbą, parodyti nepagarbą jam arba yra būtina apsaugoti kitų asmenų teises ar kitus įstatymų saugomus interesus. Techninių priemonių panaudojimo rezultatai negali būti naudojami politinės ar kito pobūdžio reklamos, satyros, pramogų ir kitais su pagarba teismui nesuderinamais tikslais. Teisėjų taryba nustato prašymo teismo sprendimo paskelbimo metu naudoti technines priemones pateikimo ir nagrinėjimo, techninių priemonių ir jų panaudojimo rezultatų naudojimo tvarką. Teismo leidimo nereikia, kai teismo sprendimo paskelbimo garso įrašas daromas pagal šio straipsnio 3 dalį.

4. Kitais, negu šiame straipsnyje nurodytais, atvejais draudžiama teismo posėdžio metu filmuoti, fotografuoti, daryti garso ar vaizdo įrašus, transliuoti posėdį bei naudoti kitas technines priemones.

5. Asmenims, pažeidusiems techninių priemonių ar jų panaudojimo rezultatų naudojimo tvarką, taikoma įstatymų nustatyta atsakomybė.“

5 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2017 m. sausio 1 d.

2. Teisėjų taryba iki 2016 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius,
tel.: (8 5) 271 7154 / 271 7178, faks. (8 5) 271 8551, el. p. bendrasisd@vrm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Teisingumo ministerijai

2016-06- Nr. 1D-
į 2016-06-22 Nr. (1.6.)2T-774

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO DERINIMO

Vidaus reikalų ministerija, išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 38 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4309, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4310, Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 260 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4311, Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4312 ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 589, 614, 633 straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 226¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIP-4313“ projektą (toliau – **projektas**), informuoja, kad pastabų ir pasiūlymų dėl projekto neturi, tačiau siūlo jį atitinkamai papildyti, atsižvelgiant į šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Keičiamo Baudžiamojo proceso kodekso (toliau – BPK projektas) 260 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „*teisiamajam posėdžiui fiksuoti teismas gali naudoti bet kurias technines priemones*“. Tačiau galiojančio Baudžiamojo proceso kodekso 261 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad „kiekviename teisiamajame posėdyje daromas **garso įrašas**. Apie daromą teisiamojo posėdžio garso įrašą pažymima teisiamojo posėdžio protokole. Teisiamojo posėdžio garso įrašas pridedamas prie teisiamojo posėdžio protokolo ir yra sudedamoji teisiamojo posėdžio protokolo dalis. Nagrinėjimo teisme dalyviai turi teisę susipažinti su teisiamojo posėdžio garso įrašu ir daryti jo kopijas“. Atsižvelgus į šias nuostatas neaiškus minėtos nuostatos ir BPK projekto 260 straipsnio 1 dalies santykis – jei teisiamajam posėdžiui fiksuoti būtų naudojamas ne tik garso įrašas, bet ir kitos techninės priemonės, neaišku, kokiame procesiniame dokumente apie tai būtų pažymėta; ar BPK projekto 260 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka užfiksuota informacija būtų sudedamoji teisiamojo posėdžio protokolo dalis; ar su ja (kaip ir garso įrašu) būtų galima susipažinti nagrinėjimo teisme dalyviams ir t. t., todėl nurodytu aspektu siūlytina atitinkamai tobulinti (papildyti) galiojantį Baudžiamojo proceso kodeksą.

2. BPK projekto 260 straipsnio 3 dalies paskutiniame sakinyje nustatoma išimtis, kad kai *nagrinėjimo teisme dalyviai pagal BPK projekto 260 straipsnio 2 dalį daro teismo sprendimo paskelbimo garso įrašą*, tokiam įrašui daryti nereikia gauti teismo leidimo. Atkreiptinas dėmesys, kad BPK projekto 260 straipsnio 2 dalyje nagrinėjimo teisme dalyviams teisė naudoti garso įrašymo priemones suteikiama esant šioms sąlygoms: pirma, garso įrašymo priemonės galima naudoti tik *atliekant savo procesines funkcijas*; antra, naudojamos garso įrašymo priemonės **neturi trukdyti teisiamajam posėdžiui**. Atsižvelgus į BPK projekto 260 straipsnio 3 dalies paskutinio sakinio nuostatą, galima daryti išvadą, kad jei nagrinėjimo teisme dalyviai garso įrašymo priemones

naudotų ne teismo sprendimo paskelbimui fiksuoti, bet, kaip nurodyta BPK projekto 260 straipsnio 2 dalyje, *savo procesinėms funkcijoms atlikti* (pvz., per liudytojų apklausą, duodant parodymus, teikiant įrodymus ir atliekant kitus procesinius veiksmus), *reikėtų gauti teismo leidimą, net jei garso įrašymo priemonių panaudojimas netrukdytų teismajam posėdžiui*. Toks teisinis reguliavimas *susiaurintų* nagrinėjimo teisme dalyvių procesines teises, nors iš aiškinamojo rašto 4 punkto nuostatų („kadangi tiek Teismų įstatymas, tiek atitinkami proceso įstatymai (CPK, BPK, ABTĮ) šiuo metu leidžia atitinkamų procesų dalyviams, savo procesinėms teisėms įgyvendinti, daryti garso įrašą **be teismo leidimo** (tik informuojant apie tai teismą), šią nuostatą siūloma palikti nepakeistą“) matyti, kad tokio teisinio reguliavimo nesiekama. Atsižvelgus į tai, kas išdėstyta, siūlytina BPK projekto 260 straipsnio 3 dalies paskutinį sakinį išdėstyti taip: „**Teismo leidimo nereikia, kai garso įrašas daromas pagal šio straipsnio 2 dalį.**“

Nurodytu aspektu siūlytina tikslinti ir kitų keičiamų įstatymų nuostatas – Teismų įstatymo 38 straipsnio 5 dalį, Civilinio proceso kodekso 9 straipsnio 6 dalį ir Administracinių bylų teisenos įstatymo 11 straipsnio 3 dalį.

3. Aiškinamojo rašto 4 punkte dėstoma, kad tiek Teismų įstatymas, tiek atitinkami proceso įstatymai (CPK, BPK, ABTĮ) šiuo metu leidžia atitinkamų procesų dalyviams savo procesinėms teisėms įgyvendinti daryti garso įrašą be teismo leidimo (**tik informuojant apie tai teismą**), šią nuostatą siūloma palikti nepakeistą. Atsižvelgus į tai bei siekiant užtikrinti kitų teismajame posėdyje dalyvaujančių asmenų teisę būti informuotiems apie garso įrašų darymą, BPK projekto 260 straipsnio 2 dalyje siūlytina nustatyti nagrinėjimo teisme dalyvių pareigą apie *garso įrašymo priemonių naudojimą pranešti teismui (teismo posėdžio pirmininkui)*, pvz., kaip tai nustatyta keičiamo Civilinio proceso kodekso 9 straipsnio 5 dalyje.

4. Keičiamo Administracinių nusižengimų kodekso 226¹ straipsnyje siūlytina nustatyti, kad už techninių priemonių panaudojimo teismo posėdyje rezultatų naudojimo tvarkos pažeidimus administracinė atsakomybė būtų nustatyta ne tik fiziniams asmenims, bet ir *juridinių asmenų vadovams*.

Vidaus reikalų viceministras

Artūras Norkevičius

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija 188601464, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius, Lietuva
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Nr. 16-7471 "Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo "Dėl Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 38 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4309, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4310, Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 260
Dokumento registracijos data ir numeris	2016-07-04 Nr. 1D-4188
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2016-07-04 Nr. 1T-1003
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Artūras Norkevičius, Viceministras
Sertifikatas išduotas	ARTŪRAS NORKEVIČIUS, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2016-07-04 10:42:22
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2016-07-04 10:42:33
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	Nacionalinis sertifikavimo centras (IssuingCA-A), Gyventojų registro tarnyba prie LR VRM - i.k. 188756767 LT
Sertifikato galiojimo laikas	2015-07-01 - 2018-06-30
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Vanda Turauskienė, Vyresnioji specialistė
Sertifikatas išduotas	VANDA TURAUSKIENĖ
Parašo sukūrimo data ir laikas	2016-07-04 11:20:44
Parašo formatas	XAdES-C
Laiko žymoje nurodytas laikas	2016-07-04 11:21:05
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	Nacionalinis sertifikavimo centras (IssuingCA-A), Gyventojų registro tarnyba prie LR VRM - i.k. 188756767 LT
Sertifikato galiojimo laikas	2014-10-24 - 2017-10-23
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "VI Registru Centras RCSC (IssuingCA-A), VI Registru Centras - I.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "LR Teisingumo ministerija", sertifikatas galioja nuo 2015-12-21 iki 2016-12-20
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	-
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DocLogix v7.5.1.0
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2016-07-05)
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2016-07-05 00:12:54 Dokumentų valdymo sistema Avilyš

TEISĖJŲ TARYBA

L. Sapiegos g. 15, LT- 10312 Vilnius, tel. (8 5) 251 4188, faks. (8 5) 268 5187

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai
TAIS

2016-06-30 Nr. 36P-104(7.110)
[2016-06-22 el. pranešima

DĖL PASTABŲ LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO, SUSIJUSIO SU ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ PAKETU DĖL TECHNINIŲ PRIEMONIŲ PANAUDOJIMO TEISMO SPRENDIMŲ PASKELBIMO METU, PROJEKTUI NR. 16-7471

Teisėjų taryboje 2016 m. birželio 22 d. buvo gautas suderinimui Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 38 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4309, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4310, Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 260 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4311, Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4312 ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 589, 614, 633 straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 226¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIP-4313“ projektas Nr. 16-7471 (toliau – Nutarimo projektas).

Teisėjų taryba, iš esmės pritardama pateikto derinti Nutarimo projekto tikslams, pagal kompetenciją teikia pastabas ir pasiūlymus dėl siūlomo teisinio reguliavimo pasekmių ir priemonių.

1. Nutarimo projekto 1 punkte nurodomas siūlymas atsisakyti įstatymų projektų nuostatos, pagal kurią Teisėjų taryba tvirtintų techninių priemonių panaudojimo teismo sprendimo paskelbimo metu rezultatų naudojimo tvarką, vertinant, kad ši funkcija nebūdinga Teisėjų tarybai.

Pirma, Teisėjų tarybos kompetencija nustatyta Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 120 straipsnyje, kuriame įtvirtintų Teisėjų tarybos funkcijų sąrašas nėra baigtinis. Vadovaujantis Teismų įstatymo 120 straipsnio 27 punktu įstatymų leidėjas suteikia Teisėjų tarybai įgalinimus, be 120 straipsnio 1–26 punktuose numatytų funkcijų vykdymo, spręsti ir kitus su teismų veiklos administravimu susijusius Teismų įstatyme ir kituose įstatymuose numatytus klausimus. Nustatytas teisinis reguliavimas įtvirtina Teisėjų tarybos teisę ir pareigą įstatymų numatytais atvejais apibrėžti tam tikros teismo veiklos srities organizavimo tvarką, užtikrinant šioje veikloje dalyvaujančių subjektų bei su tokia veikla susijusių trečiųjų asmenų teises ir interesus. Šiuo tikslu būtina ne tik nustatyti reglamentuojamos teismo veiklos srities procedūras, jas vykdančius subjektus ir jų teises, pareigas bei atsakomybę, bet ir įtvirtinti tokios veiklos rezultatų galimo tolesnio panaudojimo kriterijus, kad šiuos rezultatus teikiantiems (teismams) ir juos gaunantiems subjektams būtų aišku, kokių tikslu, apimtimi ir būdu rezultatai gali ir (ar) turi būti panaudoti už teismo ribų (teismo posėdžiui pasibaigus, kaip ir rezultatų viešinimo tiesioginio transliavimo metu), taip pat kokios teisinės pasekmės bus taikomos, nesilaikant nustatytos tvarkos.

Antra, atkreiptinas dėmesys į tai, kad tiek techninių priemonių naudojimo teismo sprendimo paskelbimo metu, tiek šių techninių priemonių rezultatų panaudojimo tvarkos nustatymo tikslas – užtikrinti *teismo*, kaip valdžios institucijos, autoritetą, suponuojantį, kad teismui vykdant konstituciniu bei įstatyminiu lygmeniu jam deleguotas funkcijas, yra laikomasi reikalavimų, nustatytų galiojančiuose įstatymuose, įskaitant ir asmens duomenų ir kitų įstatymų saugomų duomenų, interesų apsaugą.

2. Nutarimo projekto 1 punkto 2 pastraipoje nurodoma, kad jei būtų apsispręsta suteikti Teisėjų tarybai įgaliojimus patvirtinti techninių priemonių panaudojimo rezultatų naudojimo tvarką, įstatymuose turėtų būti nustatyti pagrindiniai šių rezultatų naudojimo principai. Atkreiptinas dėmesys, kad Nutarimo projekto 1 punkto 1 pastraipos pabaigoje yra nurodoma, kad panaudojant

informaciją, užfiksuotą teismo sprendimo skelbimo metu, taikytini bendrieji duomenų apsaugos, teisės į privataus gyvenimo neliečiamumą, asmens garbės ir orumo apsaugos reikalavimai, nustatyti galiojančiuose įstatymuose. Todėl nėra pakankamai aišku, kokie papildomai principai turėtų būti nustatyti įstatymuose, jei būtų apsispręsta atitinkamus įgaliojimus suteikti Teisėjų tarybai. Šiuo aspektu teikiamuose įstatymų projektuose yra nurodyta kokiam asmeniui, kokių tikslų, kokių pagrindų (pagal prašymą) gali būti leidžiama naudoti technines priemones ir jų panaudojimo rezultatus, kada teismas gali neleisti naudoti technines priemones. Tai sudaro prielaidas manyti, kad pagrindiniai techninių priemonių ir jų panaudojimo rezultatų naudojimo principai yra nustatyti siūlomuose projektuose, juos vertinant kartu su kitais įstatymais (pvz., Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos, Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatyme ir pan.).

3. Nutarimo projekto 2 punkte siūloma įstatymų projektuose numatyto techninių priemonių panaudojimo rezultatų naudojimo apribojimą išplėsti ir garso įrašams, kuriuos daro proceso dalyviai savo procesinėms funkcijoms vykdyti. Vadovaujantis šiuo metu galiojančiu teisiniu reguliavimu byloje dalyvaujantys asmenys gali daryti garso įrašą tik savo procesinėms funkcijoms vykdyti. Vadinasi, galiojantys įstatymai apriboja garso įrašų, kuriuos daro patys proceso dalyviai, naudojimo sritį – tik procesinėms funkcijoms vykdyti. Atsižvelgiant į tai, papildomas teisinis reguliavimas šiuo aspektu, manytina, nėra tikslingas ir būtų perteklinis, nes atitinkami apribojimai jau yra nustatyti įstatymuose ir projektais jų nėra siūloma keisti.

4. Diskutuotina dėl Nutarimo projekto 3 punkte pateikiamo siūlymo įstatymo projektus papildyti nuostatomis, leidžiančiomis nukrypti nuo teismo procesą reguliuojančiuose įstatymuose nustatytų teismo sprendimo paskelbimo taisyklių, kiek tai būtina užtikrinti asmens duomenų apsaugą, privataus gyvenimo neliečiamumą ar apsaugoti kitas asmenų teises ar kitus įstatymų saugomus interesus. Pirma, šiuo metu teismuose bylos paprastai nagrinėjamos viešai (CPK 9 straipsnio 1 dalis, BPK 9 straipsnio 9 dalis, ABTĮ 8 straipsnio 1 dalis, ATPK 254 straipsnio 1 dalis). Taigi jau dabar žurnalistas ar kitas asmuo gali atvykti į teismą ir, betarpiškai stebėdamas teismo procesą, užfiksuoti atitinkamus duomenis (pvz., užsirašydamas, įsimindamas juos), kuriuos viešai skelbia teismas. Todėl siūlymas keisti teismo sprendimų paskelbimo tvarką iš esmės reikštų proceso viešumo principo siaurinimą, ir atsižvelgiant į tai, kad teismo proceso viešumas yra saugomas tiek Lietuvos Respublikos Konstitucijoje, tiek Europos Žmogaus Teisių Konvencijoje, toks Nutarimo projekto rengėjų siūlymas turėtų būti vertinamas itin atsargiai. Antra, pagal galiojančius įstatymus teismas turi teisę skelbti ne visą sprendimą, o trumpai išdėstyti sprendimo motyvus (pvz. CPK 325 straipsnio 4 dalis, BPK 308 straipsnio 1 dalis). Vadinasi, egzistuoja mechanizmas, leidžiantis teismui, kurio sprendimo skelbimas būtų filmuojamas, neskelbti tam tikrų duomenų, galinčių pažeisti asmens teisę į privatumą ar kitas įstatymų saugomas vertybes. Trečia, esant poreikiui, mūsų manymu, teismas, leisdamas filmuoti ar naudoti kitas technines priemones teismo sprendimo paskelbimo metu, galėtų iš anksto pareikalauti, kad tam tikri duomenys nebūtų parodomi ar padaromi prieinamais, paskelbiami viešai.

5. Nutarimo projekto 4 punkte siūloma į subjektų kurių prašymu teismas leidžia visuomenės informavimo, mokslo ar mokymo tikslais teismo sprendimo paskelbimą transliuoti, filmuoti, fotografuoti, jo metu daryti garso ar vaizdo įrašą, naudoti kitas technines priemones, įtraukti proceso dalyvius. Pažymėtina, kad proceso dalyvis, norėdamas naudoti technines priemones ir jų panaudojimo rezultatus visuomenės informavimo, mokslo ar mokymo tikslais, pagal siūlomus įstatymų projektus teismo leidimo galės prašyti bendra tvarka. Įvertinant tai, kad proceso dalyviai patenka į įstatymų projektuose minimą plačią teismo leidimo galinčio prašyti „asmens“ sąvoką, manytina, kad nėra tikslinga nustatyti papildomą teisinį reguliavimą.

6. Nutarimo projekto 6 punkte nustatyta, kad Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 614 straipsnio 1 dalies 2 punkte negali būti teikiama nuoroda į ANK 226¹ straipsnį, kadangi jame nurodytas administracinis nusižengimas pagal savo pobūdį neatitinka ANK 614 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytų sąlygų.

Pastebėtina, kad ANK 226¹ straipsnyje numatytas nusižengimas – techninių priemonių panaudojimo rezultatų naudojimo tvarkos pažeidimas, įvertinus tai, kad pažeidžiant šią tvarką nevykdomas teisėjo, leidusio ar uždraudusio panaudoti techninių priemonių panaudojimo rezultatus tam tikru tikslu, apimtimi ir būdu, savo esme atitinka ANK 614 straipsnio 1 dalies 2 punkte

numatytų nusižengimų, susijusių su pareigūnų teisėtų reikalavimų nevykdymu, turiningą tikslą, tačiau skiriasi *expressis verbis* įtvirtinta sąlyga, susijusia su administracinio nusižengimo protokolo surašymu. Siekiant teisinio aiškumo, siūlytina ANK 614 straipsnio 1 dalies 2 punktą tikslinti, nuorodą į 226¹ straipsnį išskiriant iš šiuo metu galiojančioje nuostatoje įtvirtintų nusižengimų, arba perkeliant šią nuorodą į atskirą 614 straipsnio 1 dalies punktą, t. y. papildant 614 straipsnio 1 dalį nauju 5 punktu.

7. Nutarimo projekto 7 punkte siūloma, atsižvelgiant į siūlomas įstatymo projekto Nr. XIIP-4310 ir įstatymo projekto Nr. XIIP-4311 nuostatas, suvienodinti įstatymų projektų nuostatas dėl atsakomybės už techninių priemonių ar jų panaudojimo rezultatų naudojimo tvarkos pažeidimus ir patikslinti įstatymo projektu Nr. XIIP-4313 keičiamą ANK 633 straipsnio 5 dalį, joje nurodant, kad asmenys, pažeidę techninių priemonių panaudojimo rezultatų naudojimo tvarką, traukiami atsakomybėn pagal ANK 226¹ straipsnį, o asmenims, teismo posėdžio metu pažeidusiems techninių priemonių naudojimo tvarką, gali būti skiriama bauda pagal ANK 634 straipsnio 1 dalies 1 punktą, taip pat analogiškai tikslinti įstatymo projektu Nr. XIIP-4312 keičiamo Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 11 straipsnio 5 dalį.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad įstatymo projektu Nr. XIIP-4310 siūlomoje Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 9 straipsnio 8 dalies antro sakinio formuluotėje nėra teikiama nuoroda į konkrečią teisės normą, pagal kurią taikytina atsakomybė asmenims, pažeidusiems techninių panaudojimo rezultatų naudojimo tvarką („taikoma įstatymų nustatyta atsakomybė“). Analogiška formuluotė siūloma įstatymo projektu Nr. XIIP-4311 keičiant Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 260 straipsnį (5 dalis). Todėl neaišku, kodėl siekdami suvienodinti įstatymų projektų nuostatas, Nutarimo projekto rengėjai siūlo ANK bei Administracinių bylų teisenos įstatymo nuostatose įtvirtinti nuorodą į ANK 226¹ straipsnį. Manytina, kad siekiant išvengti dažno teisės aktų keitimo, nurodyti konkrečias teisės normas aptariamam atveju nėra tikslinga.

Pirmininkas

Egidijus Laužikas

Jelena Vasilionokienė, tel. (8 5) 210 1999, el. p. jelena.vasilionokiene@teismai.lt

(originalas nebus siunčiamas)

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO NR. I-480 38 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-4309, LIETUVOS RESPUBLIKOS CIVILINIO PROCESO KODEKSO 9 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-4310, LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO PROCESO KODEKSO 260 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-4311, LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ BYLŲ TEISENOS ĮSTATYMO NR. VIII-1029 11 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-4312 IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 589, 614, 633 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR KODEKSO PAPILDYMO 226¹ STRAIPSNIŲ ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-4313“ PROJEKTO (toliau –
Nutarimo projektas)
DERINIMO PAŽYMA**

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie nepriimtas (nurodyti motyvus) pastabas ir pasiūlymus
Teisėjų tarybos 2016 m. birželio 30 d. raštas Nr. 36P-104-(7.1.0)	<p>1. Nutarimo projekto 1 punkte nurodomas siūlymas atsisakyti įstatymų projektų nuostatos, pagal kurią Teisėjų taryba tvirtintų techninių priemonių panaudojimo teismo sprendimo paskelbimo metu rezultatų naudojimo tvarką, vertinant, kad ši funkcija nebūdinga Teisėjų tarybai.</p> <p>Pirma, Teisėjų tarybos kompetencija nustatyta Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 120 straipsnyje, kuriame įtvirtintų Teisėjų tarybos funkcijų sąrašas nėra baigtinis. Vadovaujantis Teismų įstatymo 120 straipsnio 27 punktu įstatymų leidėjas suteikia Teisėjų tarybai įgalinimus, be 120 straipsnio 1–26 punktuose numatytų funkcijų vykdymo, spręsti ir kitus su teismų veiklos administravimu susijusius Teismų įstatyme ir kituose įstatymuose numatytus klausimus. Nustatytas teisinis reguliavimas įtvirtina Teisėjų tarybos teisę ir pareigą įstatymų numatytais atvejais apibrėžti tam tikros teismo veiklos srities organizavimo tvarką, užtikrinant šioje veikloje dalyvaujančių subjektų bei su tokia veikla susijusių trečiųjų asmenų teises ir interesus. Šiuo tikslu būtina ne tik nustatyti reglamentuojamos teismo veiklos srities procedūras, jas vykdančius subjektus ir jų teises, pareigas bei atsakomybę, bet ir įtvirtinti tokios veiklos rezultatų galimo tolesnio panaudojimo kriterijus, kad šiuos</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Kaip ir nurodyta Nutarimo projekto 1 punkte, asmenų teisių ir pareigų, tiesiogiai nesusijusių su teismų veiklos organizavimu ar teismo procesu, reguliavimas būtų Teisėjų tarybai nebūdinga funkcija. Be to, kaip nurodyta Nutarimo projekte, jei vis dėlto būtų apsispręsta suteikti Teisėjų tarybai įgaliojimus patvirtinti techninių priemonių panaudojimo teismo sprendimo paskelbimo metu rezultatų naudojimo tvarką, <i>įstatymuose turėtų būti nustatyti pagrindiniai šių rezultatų naudojimo principai</i>, kadangi, vadovaujantis Konstitucinio Teismo jurisprudencija, Teisėjų tarybos nutarimu negalėtų būti sukuriama naujos elgesio taisyklės, nereglamentuotos įstatyme ir susijusios su asmenų teisėmis.</p> <p>Jei, kaip teigia pastabos teikėjai, teisės aktuose siekiama įtvirtinti <i>papildomus</i>, nei nustatyta šiuo metu galiojančiuose įstatymuose (Civiliniame kodekse, Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme ir kt.), techninių priemonių panaudojimo teismo sprendimo paskelbimo metu rezultatų naudojimo <i>kriterijus</i>, šie kriterijai turėtų būti nustatyti įstatymuose. Pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 38 straipsnio pakeitimo įstatymo projekte Nr. XIIP-4309, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekte Nr. XIIP-4310 ir kituose susijusiose įstatymų projektuose jau yra nurodyta, kad techninių priemonių panaudojimo rezultatai negali būti naudojami politinės ar kito pobūdžio reklamos, satyros, pramogų ir kitais su pagarba teismui nesuderinamais tikslais. Taigi, esant poreikiui, turėtų būti plečiamas šis kriterijų sąrašas.</p>

<p>rezultatus teikiantiems (teismams) ir juos gaunantiems subjektams būtų aišku, koku tikslu, apimtimi ir būdu rezultatai gali ir (ar) turi būti panaudoti už teismo ribų (teismo posėdžiui pasibaigus, kaip ir rezultatų viešinimo tiesioginio transliavimo metu), taip pat kokios teisinės pasekmės bus taikomos, nesilaikant nustatytos tvarkos.</p> <p>Antra, atkreiptinas dėmesys į tai, kad tiek techninių priemonių naudojimo teismo sprendimo paskelbimo metu, tiek šių techninių priemonių rezultatų panaudojimo tvarkos nustatymo tikslas – užtikrinti <i>teismo</i>, kaip valdžios institucijos, autoritetą, suponuojantį, kad teismui vykdant konstituciniu bei įstatyminiu lygmeniu jam deleguotas funkcijas, yra laikomasi reikalavimų, nustatytų galiojančiuose įstatymuose, įskaitant ir asmens duomenų ir kitų įstatymų saugomų duomenų, interesų apsaugą.</p>	
<p>2. Nutarimo projekto 1 punkto 2 pastraipoje nurodoma, kad jei būtų apsispręsta suteikti Teisėjų tarybai įgaliojimus patvirtinti techninių priemonių panaudojimo rezultatų naudojimo tvarką, įstatymuose turėtų būti nustatyti pagrindiniai šių rezultatų naudojimo principai. Atkreiptinas dėmesys, kad Nutarimo projekto 1 punkto 1 pastraipos pabaigoje yra nurodoma, kad panaudojant informaciją, užfiksuotą teismo sprendimo skelbimo metu, taikytini bendrieji duomenų apsaugos, teisės į privataus gyvenimo neliečiamumą, asmens garbės ir orumo apsaugos reikalavimai, nustatyti galiojančiuose įstatymuose. Todėl nėra pakankamai aišku, kokie papildomai principai turėtų būti nustatyti įstatymuose, jei būtų apsispręsta atitinkamus įgaliojimus suteikti Teisėjų tarybai. Šiuo aspektu teikiamuose įstatymų projektuose yra nurodyta kokiam asmeniui, koku tikslu, koku pagrindu (pagal prašymą) gali būti leidžiama naudoti technines priemones ir jų panaudojimo rezultatus, kada teismas gali neleisti naudoti technines priemones. Tai sudaro prielaidas manyti, kad pagrindiniai techninių priemonių ir jų panaudojimo rezultatų naudojimo principai yra nustatyti</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Žr. Teisėjų tarybos pastabos Nr. 1 įvertinimą.</p> <p>Papildomai pažymėtina, kad, kaip ir pritaria pastabos teikėjai ir kaip yra nurodyta Nutarimo projekto 1 punkte, panaudojant informaciją, užfiksuotą teismo sprendimo skelbimo metu, taikytini bendrieji duomenų apsaugos, teisės į privataus gyvenimo neliečiamumą, asmens garbės ir orumo apsaugos reikalavimai, nustatyti galiojančiuose įstatymuose (pavyzdžiui, Civiliniame kodekse, Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme ir kt.). Be to, įstatymų projektuose, dėl kurių teikiamas Nutarimo projektas, jau yra nurodyta, kokiais tikslais negali būti panaudoti techninių priemonių panaudojimo rezultatai. Todėl lieka apskritai neaišku, kokį papildomą teisinį reguliavimą galėtų nustatyti Teisėjų taryba.</p> <p>Pastabos teikėjai teigia, kad įstatymų projektuose yra nurodyta kokiam asmeniui, koku tikslu, koku pagrindu (pagal prašymą) gali būti leidžiama naudoti technines priemones ir jų panaudojimo rezultatus, kada teismas gali neleisti naudoti technines priemones. Pažymėtina, kad Nutarimo projekte nėra kvestionuojama Teisėjų tarybos teisė detalizuoti prašymo teismo sprendimo paskelbimo metu naudoti technines priemones pateikimo ir nagrinėjimo, techninių priemonių naudojimo tvarką.</p>

<p>siūlomuose projektuose, juos vertinant kartu su kitais įstatymais (pvz., Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos, Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatyme ir pan.).</p>	
<p>3. Nutarimo projekto 2 punkte siūloma įstatymų projektuose numatyto techninių priemonių panaudojimo rezultatų naudojimo apribojimą išplėsti ir garso įrašams, kuriuos daro proceso dalyviai savo procesinėms funkcijoms vykdyti. Vadovaujantis šiuo metu galiojančiu teisiniu reguliavimu byloje dalyvaujantys asmenys gali daryti garso įrašą tik savo procesinėms funkcijoms vykdyti. Vadinasi, galiojantys įstatymai apriboja garso įrašų, kuriuos daro patys proceso dalyviai, naudojimo sritį – tik procesinėms funkcijoms vykdyti. Atsižvelgiant į tai, papildomas teisinis reguliavimas šiuo aspektu, manytina, nėra tikslingas ir būtų perteklinis, nes atitinkami apribojimai jau yra nustatyti įstatymuose ir projektais jų nėra siūloma keisti.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pastebėtina, kad įstatymų projektų, dėl kurių teikiamas Nutarimo projektas, nuostatos dėstomos tokia tvarka: visų pirma nurodoma, kad asmens prašymu teismas leidžia <i>visuomenės informavimo, mokslo ar mokymo tikslais</i> teismo sprendimo paskelbimą transliuoti, filmuoti, fotografuoti, jo metu daryti garso ar vaizdo įrašą, naudoti kitas technines priemones; po to papildomai nurodoma, kad techninių priemonių panaudojimo rezultatai <i>negali būti naudojami politinės ar kito pobūdžio reklamos, satyros, pramogų ir kitais su pagarba teismui nesuderinamais tikslais</i>. Tuo tarpu reglamentuojant proceso dalyvių <i>savo procesinėms funkcijoms vykdyti</i> daromą garso įrašą, nereglamentuojamas tolesnis garso įrašo panaudojimo apribojimas. Taigi, siekiant teisinio reguliavimo nuoseklumo, įstatymo projektus tikslinga tobulinti, kaip nurodyta Nutarimo projekto 2 punkte.</p>
<p>4. Diskutuotina dėl Nutarimo projekto 3 punkte pateikiamo siūlymo įstatymo projektus papildyti nuostatomis, leidžiančiomis nukrypti nuo teismo procesą reguliuojančiuose įstatymuose nustatytų teismo sprendimo paskelbimo taisyklių, kiek tai būtina užtikrinti asmens duomenų apsaugą, privataus gyvenimo neliečiamumą ar apsaugoti kitas asmenų teises ar kitus įstatymų saugomus interesus. Pirma, šiuo metu teismuose bylos paprastai nagrinėjamos viešai (CPK 9 straipsnio 1 dalis, BPK 9 straipsnio 9 dalis, ABTĮ 8 straipsnio 1 dalis, ATPK 254 straipsnio 1 dalis). Taigi jau dabar žurnalistas ar kitas asmuo gali atvykti į teismą ir, betarpiškai stebėdamas teismo procesą, užfiksuoti atitinkamus duomenis (pvz., užsirašydamas, įsimindamas juos), kuriuos viešai skelbia teismas. Todėl siūlymas keisti teismo sprendimų paskelbimo tvarką iš esmės reikštų proceso viešumo principo siaurinimą, ir atsižvelgiant į tai, kad teismo proceso viešumas yra saugomas tiek Lietuvos Respublikos</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Įstatymų projektų, dėl kurių teikiamas Nutarimo projektas, nuostatomis būtų sudaromos galimybės labai plačiai viešinti (pavyzdžiui, tiesiogiai transliuojant) teismo sprendimo paskelbimą. Atsižvelgiant į tai ir siekiant užtikrinti asmens duomenų apsaugą, privataus gyvenimo neliečiamumą ar apsaugoti kitas asmenų teises ar kitus įstatymų saugomus interesus, yra pateisinama ir proporcinga riboti tam tikrų duomenų (pavyzdžiui, asmens kodo, asmens gyvenamosios vietos ir pan.) išviešinimą būtent teismo sprendimo skelbimo metu.</p> <p>Nors pastabos teikėjai teigia, kad „pagal galiojančius įstatymus teismas turi teisę skelbti ne visą sprendimą, o trumpai išdėstyti sprendimo motyvus“, vis dėlto pažymėtina, kad, vadovaujantis Civilinio proceso kodekso 268 straipsnio 6 dalimi, sprendimas paskelbiamas <i>perskaitant jo įžanginę ir rezoliucinę dalis</i>. Teismas kiekvienoje byloje savo nuožiūra nusprendžia, kurios sprendimo dalys, <i>be įžanginės ir rezoliucinės</i>, turi būti paskelbiamos perskaitant. Analogiškos nuostatos išdėstytos Civilinio proceso kodekso 325 straipsnio 4 dalyje. Sprendimo įžanginėje dalyje, be kita ko, nurodomos šalys, kiti dalyvaujantys byloje asmenys (Civilinio proceso kodekso 270 straipsnio 2</p>

<p>Konstitucijoje, tiek Europos Žmogaus Teisių Konvencijoje, toks Nutarimo projekto rengėjų siūlymas turėtų būti vertinamas itin atsargiai. Antra, pagal galiojančius įstatymus teismas turi teisę skelbti ne visą sprendimą, o trumpai išdėstyti sprendimo motyvus (pvz. CPK 325 straipsnio 4 dalis, BPK 308 straipsnio 1 dalis). Vadinasi, egzistuoja mechanizmas, leidžiantis teismui, kurio sprendimo skelbimas būtų filmuojamas, neskelbti tam tikrų duomenų, galinčių pažeisti asmens teisę į privatumą ar kitas įstatymų saugomas vertybes. Trečia, esant poreikiui, mūsų manymu, teismas, leisdamas filmuoti ar naudoti kitas technines priemones teismo sprendimo paskelbimo metu, galėtų iš anksto pareikalausti, kad tam tikri duomenys nebūtų parodomi ar padaromi prieinamais, paskelbiami viešai.</p>	<p>dalį). Taigi, nesant aiškaus teisinio pagrindo įstatymuose, yra nepagrįstas pastabos teikėjų teiginys, kad „esant poreikiui, mūsų manymu, teismas, leisdamas filmuoti ar naudoti kitas technines priemones teismo sprendimo paskelbimo metu, galėtų iš anksto pareikalausti, kad tam tikri duomenys nebūtų parodomi ar padaromi prieinamais, paskelbiami viešai“.</p>
<p>6. Nutarimo projekto 6 punkte nustatyta, kad Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 614 straipsnio 1 dalies 2 punkte negali būti teikiama nuoroda į ANK 226¹ straipsnį, kadangi jame nurodytas administracinis nusižengimas pagal savo pobūdį neatitinka ANK 614 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytų sąlygų.</p> <p>Pastebėtina, kad ANK 226¹ straipsnyje numatytas nusižengimas – techninių priemonių panaudojimo rezultatų naudojimo tvarkos pažeidimas, įvertinus tai, kad pažeidžiant šią tvarką nevykdomas teisėjo, leidusio ar uždraudusio panaudoti techninių priemonių panaudojimo rezultatus tam tikru tikslu, apimtimi ir būdu, savo esme atitinka ANK 614 straipsnio 1 dalies 2 punkte numatytų nusižengimų, susijusių su pareigūnų teisėtų reikalavimų nevykdymu, turiningą tikslą, tačiau skiriasi <i>expressis verbis</i> įtvirtinta sąlyga, susijusia su administracinio nusižengimo protokolo surašymu. Siekiant teisinio aiškumo, siūlytina ANK 614 straipsnio 1 dalies 2 punktą tikslinti, nuorodą į 226¹ straipsnį išskiriant iš šiuo metu galiojančioje nuostatoje įtvirtintų nusižengimų, arba</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 226¹ straipsnyje numatytas nusižengimas – techninių priemonių panaudojimo rezultatų naudojimo tvarkos pažeidimas savo esme neatitinka ANK 614 straipsnio 1 dalies 2 punkte numatytų reikalavimų, kadangi šiuo atveju būtų pažeidžiama atskirai <i>nustatyta techninių priemonių panaudojimo rezultatų naudojimo tvarka</i>, o ne nevykdomi teisėjo, leidusio ar uždraudusio naudoti technines priemones konkretaus teismo sprendimo paskelbimo metu reikalavimai. Pažymėtina, kad už pastaruosius pažeidimus (t. y. už filmavimo, fotografavimo, garso ar vaizdo įrašų darymo ir kitų techninių priemonių naudojimo <i>teismo posėdžio metu tvarkos pažeidimus</i>) asmenims teismas gali skirti baudas vadovaudamasis ANK 634 straipsnio 1 dalimi, o už techninių priemonių panaudojimo rezultatų naudojimo tvarkos pažeidimus asmenys būtų traukiami atsakomybėn pagal ANK 226¹ straipsnį. Taip pat pažymėtina, kad techninių priemonių panaudojimo rezultatų naudojimo apribojimus nustato ne teisėjas, o įstatymas. Taigi, techninių priemonių naudojimo teismo posėdžio metu tvarkos pažeidimas ir techninių priemonių panaudojimo rezultatų naudojimo tvarkos pažeidimai yra savo pobūdžiu skirtingi pažeidimai. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ANK 614 straipsnio 1 dalies 2 punkte negali būti teikiama nuoroda į ANK 226¹ straipsnį.</p>

	<p>perkeliant šią nuorodą į atskirą 614 straipsnio 1 dalies punktą, t. y. papildant 614 straipsnio 1 dalį nauju 5 punktu.</p> <p>7. Nutarimo projekto 7 punkte siūloma, atsižvelgiant į siūlomas įstatymo projekto Nr. XIIP-4310 ir įstatymo projekto Nr. XIIP-4311 nuostatas, suvienodinti įstatymų projektų nuostatas dėl atsakomybės už techninių priemonių ar jų panaudojimo rezultatų naudojimo tvarkos pažeidimus ir patikslinti įstatymo projektu Nr. XIIP-4313 keičiamą ANK 633 straipsnio 5 dalį, joje nurodant, kad asmenys, pažeidę techninių priemonių panaudojimo rezultatų naudojimo tvarką, traukiami atsakomybėn pagal ANK 226¹ straipsnį, o asmenims, teismo posėdžio metu pažeidusiems techninių priemonių naudojimo tvarką, gali būti skiriama bauda pagal ANK 634 straipsnio 1 dalies 1 punktą, taip pat analogiškai tikslinti įstatymo projektu Nr. XIIP-4312 keičiamo Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 11 straipsnio 5 dalį.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys į tai, kad įstatymo projektu Nr. XIIP-4310 siūlomoje Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 9 straipsnio 8 dalies antro sakinio formuluotėje nėra teikiama nuoroda į konkrečią teisės normą, pagal kurią taikytina atsakomybė asmenims, pažeidusiems techninių panaudojimo rezultatų naudojimo tvarką („taikoma įstatymų nustatyta atsakomybė“). Analogiška formuluotė siūloma įstatymo projektu Nr. XIIP-4311 keičiant Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 260 straipsnį (5 dalis). Todėl neaišku, kodėl siekdami suvienodinti įstatymų projektų nuostatas, Nutarimo projekto rengėjai siūlo ANK bei Administracinių bylų teisenos įstatymo nuostatose įtvirtinti nuorodą į ANK 226¹ straipsnį. Manytina, kad siekiant išvengti dažno teisės aktų keitimo, nurodyti konkrečias teisės normas aptariamam atveju nėra tikslinga.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>ANK siūloma pateikti nuorodą į konkretų kodekso straipsnį dėl to, kad teikiama nuoroda į <i>to paties kodekso straipsnį</i>, todėl Civilinio proceso kodekso pakeitimo įstatymo projekte Nr. XIIP-4310 ir Baudžiamojo proceso kodekso pakeitimo įstatymo projekte Nr. XIIP-4311 vartojama abstraktaus pobūdžio formuluotė („taikoma įstatymų nustatyta atsakomybė“), šiuo atveju būtų netinkama.</p> <p>Pagal Nutarimo projektą, Administracinių bylų teisenos įstatyme siūloma ne pateikti nuorodą į konkretų ANK straipsnį, o numatyti reguliavimą, analogišką siūlomam Civilinio proceso kodekso pakeitimo įstatymo projekte Nr. XIIP-4310 ir Baudžiamojo proceso kodekso pakeitimo įstatymo projekte Nr. XIIP-4311. Siekiant aiškumo, Nutarimo projekto 7 punktas papildytas paskutiniu sakiniu:</p> <p>„Įstatymo projekto Nr. XIIP-4312 1 straipsniu keičiamo Administracinių bylų teisenos įstatymo 11 straipsnio 5 dalis tikslintina pateikiant nuorodą į Administracinių bylų teisenos įstatymo (naujos redakcijos) 83 straipsnį, pagal kurį teismas už tvarkos pažeidimus turi teisę skirti baudą, taip pat nurodant, kad už techninių priemonių panaudojimo rezultatų naudojimo tvarkos pažeidimus taikoma įstatymų nustatyta atsakomybė.“</p>
Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos	<p>1. Keičiamo Baudžiamojo proceso kodekso (toliau – BPK projektas) 260 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad <i>„teisiamajam posėdžiui fiksuoti teismas gali naudoti bet</i></p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pažymėtina, kad BPK projekto 260 straipsnio ir galiojančio BPK 261 straipsnio nuostatų turinys ir paskirtis yra visiškai skirtingi. BPK 261 straipsnis</p>

2016 m. liepos 4 d. raštas Nr. 1D-4188	<p><i>kurias technines priemones</i>“. Tačiau galiojančio Baudžiamojo proceso kodekso 261 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad „kiekviename teisiame posėdyje daromas garso įrašas. Apie daromą teisiame posėdžio garso įrašą pažymima teisiame posėdžio protokole. Teisiame posėdžio garso įrašas pridedamas prie teisiame posėdžio protokolo ir yra sudedamoji teisiame posėdžio protokolo dalis. Nagrinėjimo teisme dalyviai turi teisę susipažinti su teisiame posėdžio garso įrašu ir daryti jo kopijas“. Atsižvelgus į šias nuostatas neaiškus minėtos nuostatos ir BPK projekto 260 straipsnio 1 dalies santykis – jei teisiame posėdžiui fiksuoti būtų naudojamas ne tik garso įrašas, bet ir kitos techninės priemonės, neaišku, kokiame procesiniame dokumente apie tai būtų pažymėta; ar BPK projekto 260 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka užfiksuota informacija būtų sudedamoji teisiame posėdžio protokolo dalis; ar su ja (kaip ir garso įrašu) būtų galima susipažinti nagrinėjimo teisme dalyviams ir t. t., todėl nurodytu aspektu siūlytina atitinkamai tobulinti (papildyti) galiojančią Baudžiamojo proceso kodeksą.</p>	<p>kalba apie teisiame posėdžio protokolo privalomas sudedamąsias dalis, taip pat apie teismo <i>pareigą</i> daryti kiekvieno teisiame posėdžio garso įrašą, kuris yra neatsiejama posėdžio protokolo dalis (kaip ir, pavyzdžiui, stenogramos), su kuria gali ir turi teisę susipažinti atitinkami proceso dalyviai. Tuo tarpu BPK projekto 260 straipsnio 1 dalyje (kaip analogija galiojančio CPK 9 straipsnio 5 dalies nuostatomis) įtvirtinama teismo <i>teisė</i> teisiame posėdyje įvairiems tikslams (pavyzdžiui, atskiriems teismo nagrinėjimo veiksmams fiksuoti) naudoti ir kitas technines priemones ir šių priemonių naudojimui/fiksavimui neturi būti privalomai taikomos BPK 261 straipsnio nuostatos, kurios aptariamuoju aspektu laikytinos savarankiškomis. Kartu atkreiptinas dėmesys, kad, vadovaujantis pastabos autorių logika, pastaba taip pat pritaikytina ir galiojančio BPK 260 straipsnio 2 daliai, nors minėtos galiojančios baudžiamojo proceso įstatymo nuostatos teismo reguliavimo nesuderinamumo taip pat nesuponuoja.</p>
	<p>2. BPK projekto 260 straipsnio 3 dalies paskutiniame sakinyje nustatoma išimtis, kad kai <i>nagrinėjimo teisme dalyviai</i> pagal BPK projekto 260 straipsnio 2 dalį daro <i>teismo sprendimo paskelbimo garso įrašą</i>, tokiam įrašui daryti nereikia gauti teismo leidimo. Atkreiptinas dėmesys, kad BPK projekto 260 straipsnio 2 dalyje nagrinėjimo teisme dalyviams teisė naudoti garso įrašymo priemones suteikiama esant šioms sąlygoms: pirma, garso įrašymo priemonės galima naudoti tik <i>atliekant savo procesines funkcijas</i>; antra, naudojamos garso įrašymo priemonės <i>neturi trukdyti teisiame posėdžiui</i>. Atsižvelgus į BPK projekto 260 straipsnio 3 dalies paskutinio sakinio nuostatą, galima daryti išvadą, kad jei nagrinėjimo teisme dalyviai garso įrašymo priemones naudotų ne teismo sprendimo paskelbimui</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pažymėtina, kad, priešingai negu teigia pastabos autoriai, BPK projekto 260 straipsnio 2 dalyje nurodytas teisinis reguliavimas, lyginant su galiojančio BPK 260 straipsnio 3 dalimi, nėra siaurinamas. Atitinkamai, BPK projekto 260 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta išimtis (kuri savo ruožtu yra siejama su nuosprendžio paskelbimu) niekaip nesuponuoja prezumpcijos, kad „jei nagrinėjimo teisme dalyviai garso įrašymo priemones naudotų ne teismo sprendimo paskelbimui fiksuoti, bet, kaip nurodyta BPK projekto 260 straipsnio 2 dalyje, savo procesinėms funkcijoms atlikti <...> reikėtų gauti teismo leidimą, net jei garso įrašymo priemonių panaudojimas netrukdytų teisiame posėdžiui.“, kadangi tokio leidimo nereikalauja nei esamos, nei keičiamos baudžiamojo proceso įstatymo nuostatos. Minėto teismo leidimo (ir tokio leidimo reikalavimo) nebuvimą dar labiau išryškina Nutarimo projektu siūlomas BPK projekto 260 straipsnio 2 dalies papildymas nuostata (suderinant BPK ir CPK projektų nuostatas), vadovaujantis kuria, BPK projekto 260</p>

<p>fiksuoti, bet, kaip nurodyta BPK projekto 260 straipsnio 2 dalyje, <i>savo procesinėms funkcijoms atlikti</i> (pvz., per liudytojų apklausą, duodant parodymus, teikiant įrodymus ir atliekant kitus procesinius veiksmus), <i>reikėtų gauti teismo leidimą, net jei garso įrašymo priemonių panaudojimas netrukdytų teisiamajam posėdžiui</i>. Toks teisinis reguliavimas <i>susiaurintų</i> nagrinėjimo teisme dalyvių procesines teises, nors iš aiškinamojo rašto 4 punkto nuostatų („kadangi tiek Teismų įstatymas, tiek atitinkami proceso įstatymai (CPK, BPK, ABTĮ) šiuo metu leidžia atitinkamų procesų dalyviams, <u>savo procesinėms teisėms įgyvendinti</u>, daryti garso įrašą be teismo leidimo (tik informuojant apie tai teismą), šią nuostatą <u>siūloma palikti nepakeistą</u>“) matyti, kad tokio teisinio reguliavimo nesiekama. Atsižvelgus į tai, kas išdėstyta, siūlytina BPK projekto 260 straipsnio 3 dalies paskutinį sakinį išdėstyti taip: „Teismo leidimo nereikia, kai garso įrašas daromas pagal šio straipsnio 2 dalį.“</p> <p>Nurodytu aspektu siūlytina tikslinti ir kitų keičiamų įstatymų nuostatas – Teismų įstatymo 38 straipsnio 5 dalį, Civilinio proceso kodekso 9 straipsnio 6 dalį ir Administracinių bylų teisenos įstatymo 11 straipsnio 3 dalį.</p>	<p>straipsnio 2 dalyje būtų įtvirtinama nagrinėjimo teisme dalyvių pareiga apie garso įrašymo priemonių naudojimą pranešti teismo posėdžio pirmininkui („Apie daromą garso įrašą dalyvaujantys byloje asmenys privalo informuoti posėdžio pirmininką.“). Tuo tarpu BPK projekto 260 straipsnio 3 dalies išimtis yra siejama tik su teismo nuosprendžio paskelbimu, tiesiog dėl to, kad minėtoje dalyje ir yra kalbama tik apie techninių priemonių naudojimą teismo nuosprendžio paskelbimo metu. Atitinkamai, pastaboje dėstoma priešinga išvada yra nepagrįsta ir klaidinanti.</p>
<p>4. Keičiamo Administracinių nusižengimų kodekso 226¹ straipsnyje siūlytina nustatyti, kad už techninių priemonių panaudojimo teismo posėdyje rezultatų naudojimo tvarkos pažeidimus administracinė atsakomybė būtų nustatyta ne tik fiziniams asmenims, bet ir <i>juridinių asmenų vadovams</i>.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Nėra aišku, dėl kokių konkrečiai priežasčių būtina ANK 226¹ straipsnyje atskirai išskirti juridinių asmenų vadovus, kaip nusižengimo subjektus. Pažymėtina, kad ANK projekte siūlomas reguliavimas neužkerta kelio traukti administracinę atsakomybę juridinių asmenų vadovus, jeigu konkrečiu atveju būtų įrodyta jų, kaip asmenų, atsakingų už techninių priemonių panaudojimo teismo posėdyje rezultatų naudojimo tvarkos pažeidimus, kaltė.</p>

Teisingumo viceministras

JULIUS TAGOJUS

Finansų ministrė

Rasa Budbergytė

Siūlau įtraukti į Vyriausybės posėdžio (pasitarimo) darbotvarkės projektą

[Signature]
2016-08-03

Dėl Teismų įstatymo Nr.I-480 38 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr.XIIP-4309, Civilinio proceso kodekso 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr.XIIP-4310, Baudžiamojo proceso kodekso 260 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr.XIIP-4311, Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr.VIII-1029 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr.XIIP-4312 ir Administracinių nusižengimų kodekso 589, 614, 633 straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 226-1 straipsniu įstatymo projekto Nr.XIIP-4313 (TAP-16-1230(2)16-7471(3))

Pranešėjas: teisingumo ministras J.Bernatoniš

Dalyvauja: TM Teisės sistemos departamento Teisės sistemos vystymo skyriaus patarėjas T.Mickevičius

Klausimo kuratorius: N.Makštelienė

[Signature]
2016-07-19

<p>Apsvarstyta ministerijų atstovų pasitarime</p> <p><u>2016-07-26</u> (data)</p>	<p>Ministerijų atstovų pasitarimo protokolo išrašas</p> <p>1. Patvirtinti TM atnaujinti į TD redakcinės pastabos.</p> <p>2. Projektą pristatyti Vyriausybės posėdžio B dalyje. (2016-07-26 <i>[Signature]</i>)</p>
<p>Informacija apie projekto svarstymą Vyriausybės pasitarime ar/ir Vyriausybės posėdyje</p>	<p>Papildoma informacija</p>

8B

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISMŲ ĮSTATYMO NR. I-480 38 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-4309, LIETUVOS RESPUBLIKOS
CIVILINIO PROCESO KODEKSO 9 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO NR. XIIP-4310, LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO
PROCESO KODEKSO 260 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
NR. XIIP-4311, LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ BYLŲ TEISENOS
ĮSTATYMO NR. VIII-1029 11 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
NR. XIIP-4312 IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ
NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 589, 614, 633 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR KODEKSO
PAPILDYMO 226¹ STRAIPSNIŲ ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-4313**

_____ Nr. _____
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2016 m. birželio 1 d. sprendimo Nr. SV-S-1559 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 4–8 punktus, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 38 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-4309, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-4310 (toliau – Įstatymo projektas Nr. XIIP-4310), Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 260 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-4311 (toliau – Įstatymo projektas Nr. XIIP-4311), Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-4312 (toliau – Įstatymo projektas Nr. XIIP-4312) ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 589, 614, 633 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 226¹ straipsniu įstatymo projektui Nr. XIIP-4313 (toliau – Įstatymo projektas Nr. XIIP-4313) (toliau kartu – įstatymų projektai) ir pasiūlyti Lietuvos Respublikos Seimui įstatymų projektus tobulinti pagal šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Siūlytina atsisakyti įstatymų projektų nuostatos, pagal kurią Teisėjų taryba tvirtintų techninių priemonių panaudojimo teismo sprendimo paskelbimo metu rezultatų naudojimo tvarką. Pažymėtina, kad pagal Lietuvos Respublikos teismų įstatymo (toliau – Teismų įstatymas) 119 straipsnio 1 dalį Teisėjų taryba yra vykdomoji teismų savivaldos institucija, užtikrinanti teismų ir teisėjų nepriklausomumą. Atsižvelgiant į Teismų įstatymo 120 straipsnyje nurodytas Teisėjų tarybos funkcijas, laikytina, kad asmenų teisių ir pareigų, tiesiogiai nesusijusių su teismų veiklos organizavimu ar teismo procesu, reguliavimas būtų Teisėjų tarybai nebūdinga funkcija. Be to, pastebėtina, kad, panaudojant informaciją, užfiksuotą teismo sprendimo skelbimo metu, taikytini bendrieji duomenų apsaugos, teisės į privataus gyvenimo neliečiamumą, asmens garbės ir orumo apsaugos reikalavimai, nustatyti

galiojančiuose įstatymuose (pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse, Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme ir kituose).

Jeigu vis dėlto būtų apsispręsta suteikti Teisėjų tarybai įgaliojimus patvirtinti techninių priemonių panaudojimo teismo sprendimo paskelbimo metu rezultatų naudojimo tvarką, įstatymuose turėtų būti nustatyti pagrindiniai šių rezultatų naudojimo principai. Kaip pažymėta Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2002 m. rugpjūčio 21 d. nutarime „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. vasario 4 d. nutarimu Nr. 120 „Dėl Valstybei ar savivaldybėms nuosavybės teise priklausančių pastatų arba patalpų perdavimo už akcijas tvarkos“ patvirtintos Valstybei ar savivaldybėms nuosavybės teise priklausančių pastatų arba patalpų perdavimo už akcijas tvarkos 3 punkto (1999 m. vasario 4 d. ir 2000 m. balandžio 14 d. redakcijos) atitikties Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 20 straipsnio 5 daliai (1998 m. gegužės 12 d. redakcija)“, įstatymo įgyvendinamuoju teisės aktu yra realizuojamos įstatymo normos, tačiau toks teisės aktas negali pakeisti paties įstatymo ir sukurti naujų bendro pobūdžio teisės normų, kurios konkuruotų su įstatymo normomis, kitaip būtų pažeista Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtinta įstatymų viršenybė įstatymų įgyvendinamųjų teisės aktų atžvilgiu.

2. Įstatymų projektuose nustatoma draudimą techninių priemonių panaudojimo teismo sprendimo paskelbimo metu rezultatus naudoti politinės ar kitokio pobūdžio reklamos, satyros, pramogų ir kitais su pagarba teismui nesuderinamais tikslais siūlytina sieti ne tik su tais atvejais, kai asmens prašymu teismas leidžia naudoti šias priemones visuomenės informavimo, mokslo ar mokymo tikslais, bet ir su tais atvejais, kai proceso dalyviai savo procesinėms funkcijoms atlikti daro garso įrašą teismo posėdžiui užfiksuoti. Be to, siūlytina išplėsti šį draudimą – nustatyti, kad techninių priemonių panaudojimo rezultatai negali būti naudojami taip, kad būtų pažeistos kitų asmenų teisės ar kiti įstatymų saugomi interesai.

3. Siūlytina įstatymų projektus papildyti nuostatomis, kad tais atvejais, kai teismas asmens prašymu leidžia visuomenės informavimo, mokslo ar mokymo tikslais teismo sprendimo paskelbimą transliuoti, filmuoti, fotografuoti, jo metu daryti garso ar vaizdo įrašą, naudoti kitas technines priemones, skelbiant teismo sprendimą gali būti nukrypstama nuo teismo procesą reguliuojančiuose įstatymuose nustatytų teismo sprendimo paskelbimo taisyklių, kiek tai būtina užtikrinti asmens duomenų apsaugą, privataus gyvenimo neliečiamumą ar apsaugoti kitas asmenų teises ar kitus įstatymų saugomus interesus.

4. Siekiant teisinio reguliavimo nuoseklumo ir teikiamų įstatymų projektų nuostatų suderinamumo, Įstatymo projektu Nr. XIIP-4311 keičiamo Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 260 straipsnio 2 dalyje siūlytina įtvirtinti nagrinėjimo teisme dalyvių pareigą apie garso įrašymo priemonių naudojimą pranešti teismui (teisiamojo posėdžio pirmininkui).

5. Įstatymo projektas Nr. XIIP-4312 tikslintinas atsižvelgiant į tai, kad 2016 m. liepos 1 d. įsigaliojo 2016 m. birželio 2 d. priimtas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 pakeitimo įstatymas, kuriuo Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymas (toliau – Administracinių bylų teisenos įstatymas) išdėstomas nauja redakcija.

6. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksas (toliau – Administracinių nusižengimų kodeksas) nustato skirtingas, nei nurodytos Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekse, administracinių bylų priskirtinumo taisyklės, t. y. bylų priskirtinumas teismui pagal Administracinių nusižengimų kodeksą siejamas su tam tikrų sąlygų buvimu. Pagal Administracinių nusižengimų kodekso 614 straipsnio 1 dalies 2 punktą teismas nagrinėja Administracinių nusižengimų kodekso 224 straipsnio 1 dalyje, 322, 400, 505, 506, 507, 508 straipsniuose ir 556 straipsnio 3 dalyje nurodytų administracinių nusižengimų bylas, kai asmuo traukiamas administracinėn atsakomybėn už pareigūnų teisėtų reikalavimų nevykdymą, kliudymą jiems atlikti pareigas, jų garbės ir orumo įžeidimą ar už panašius nusižengimus, kai šie nusižengimai buvo padaryti tos pačios institucijos pareigūnams, kurie surašė administracinio nusižengimo protokolą. Atsižvelgiant į tai, Administracinių nusižengimų kodekso 614 straipsnio 1 dalies 2 punkte negali būti teikiama nuoroda į Administracinių nusižengimų kodekso 226¹ straipsnį, kadangi jame nurodytas administracinis nusižengimas pagal savo pobūdį neatitinka Administracinių nusižengimų kodekso 614 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytų sąlygų.

7. Siūlytina suvienodinti įstatymų projektų nuostatas dėl atsakomybės už techninių priemonių ar jų panaudojimo rezultatų naudojimo tvarkos pažeidimus. Atsižvelgiant į siūlomas Įstatymo projekto Nr. XIIP-4310 ir Įstatymo projekto Nr. XIIP-4311 nuostatas, taip pat į tai, kad Administracinių nusižengimų kodekso 634 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta teismo teisė skirti baudas, jeigu pažeidžiama filmavimo, fotografavimo, garso ar vaizdo įrašų darymo ir kitų techninių priemonių naudojimo teismo posėdžio metu tvarka, tikslintina Įstatymo projektu Nr. XIIP-4313 keičiama Administracinių nusižengimų kodekso 633 straipsnio 5 dalis – joje reikėtų nurodyti, kad asmenys, pažeidę techninių priemonių panaudojimo rezultatų naudojimo tvarką, traukiami atsakomybėn pagal Administracinių nusižengimų kodekso 226¹ straipsnį, o asmenims, teismo posėdžio metu pažeidusiems techninių priemonių naudojimo tvarką, gali būti skiriama bauda pagal Administracinių nusižengimų kodekso 634 straipsnio 1 dalies 1 punktą. Analogiškai tikslintina ir Įstatymo projektu Nr. XIIP-4312 keičiamo Administracinių bylų teisenos įstatymo 11 straipsnio 5 dalis. Įstatymo projekto Nr. XIIP-4312 1 straipsniu keičiamo Administracinių bylų teisenos įstatymo 11 straipsnio 5 dalyje reikėtų pateikti nuorodą į naujos redakcijos Administracinių bylų teisenos įstatymo 83 straipsnį, pagal kurį teismas už tvarkos pažeidimus turi teisę skirti baudą, taip pat nurodyti, kad už techninių priemonių panaudojimo rezultatų naudojimo tvarkos pažeidimus taikoma įstatymų nustatyta atsakomybė.

8. Siekiant teisinio reguliavimo sistemiškumo, Įstatymo projekte Nr. XIIP-4310 siūlytina atsisakyti Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 9 straipsnio 8 dalies pirmojo sakinio. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 162 straipsnio 6 dalyje yra nustatyta atsakomybė asmenims, piktybiškai nepaklususiems teismo posėdžio pirmininko patvarkymui arba pažeidusiems tvarką teismo posėdžio metu.

Ministras Pirmininkas

Algirdas Butkevičius

Teisingumo ministras

Juozas Bernatonis